

**Brusel 29. září 2025
(OR. en)**

**9474/1/25
REV 1**

**Interinstitucionální spis:
2023/0232(COD)**

**ENV 414
CLIMA 174
AGRI 228
FORETS 29
RECH 248
TRANS 210
CODEC 696
*PARLNAT***

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí SMĚRNICE EVROPSKÉHO
 PARLAMENTU A RADY o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec
 pro monitorování půdy)
 - přijatý Radou dne 29. září 2025

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2025/...

ze dne ...

o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem³,

¹ Úř. věst. C, C/2024/887, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/887/oj>.

² Úř. věst. C, C/2024/5371, 17.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5371/oj>.

³ Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. dubna 2024 (Úř. věst. C, C/2025/1312, 13.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1312/oj>) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 29. září 2025 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Půda je životně důležitý, omezený zdroj a je v lidském časovém měřítku považována za neobnovitelnou a nenahraditelnou. Má zásadní význam pro hospodářství, životní prostředí a společnost obecně.
- (2) Zdravá půda je půda, která je v dobrém chemickém, biologickém a fyzikálním stavu, a která tudíž může poskytovat ekosystémové služby životně důležité pro člověka a životní prostředí, jako jsou dostatečné množství bezpečných a výživných potravin, biomasa, čistá voda, koloběh živin, ukládání uhlíku a prostředí pro biologickou rozmanitost. Půda má rovněž zásadní význam pro zajištění potravinového zabezpečení. Odhaduje se nicméně, že 60 % až 70 % půdy v Unii je degradováno a její stav se nadále zhoršuje.
- (3) Půda rovněž poskytuje další služby, a to například tím, že funguje jako fyzická platforma pro infrastrukturu a pro lidské činnosti, je zdrojem surovin a představuje archiv geologického, geomorfologického a archeologického dědictví. Některé z těchto dalších služeb k tomu, aby byly poskytovány, nepotřebují funkční ekosystém. Tyto další služby jsou často nejrozšířenějšími způsoby využívání půdy, což způsobuje významnou ztrátu životně důležitých ekosystémových služeb. Je proto důležité nalézt rovnováhu mezi těmito dvěma typy služeb, jež půda poskytuje.

- (4) Degradace půdy ovlivňuje ekosystémové služby, jež půda poskytuje, což má negativní dopad na lidské zdraví a na životní prostředí. Degradace půdy může zahrnovat aspekty týkající se fyzické degradace, jako je zakrytí půdy a artificializace půdy obecně, eroze půdy, zhutňování půdy a snižování schopnosti půdy zadržovat a vsakovat vodu, a aspekty týkající se chemické či biologické degradace, například nadměrné množství a vyčerpání živin, acidifikace, zasolování a kontaminace půdy, jakož i úbytek organického uhlíku, biologické rozmanitosti a biologické aktivity půdy.
- (5) Degradace půdy stojí Unii každoročně desítky miliard EUR. Zdraví půdy ovlivňuje poskytování ekosystémových služeb, které mají významnou ekonomickou návratnost. Zlepšení zdraví půdy je proto ekonomicky smysluplné a mohlo by výrazně zvýšit cenu a hodnotu půdy v Unii. Navíc vytvoření pouhého 1 cm svrchní vrstvy půdy může trvat stovky let, zatímco proces degradace a úplného úbytku půdy může proběhnout rychle.

- (6) Ve sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“ je stanoven ambiciózní plán transformace Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů. V rámci Zelené dohody pro Evropu přijala Komise Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, stanovenou v jejím sdělení ze dne 20. května 2020 nazvaném „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“, strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, stanovenou v jejím sdělení ze dne 20. května 2020 nazvaném „Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“, akční plán pro nulové znečištění, stanovený v jejím sdělení ze dne 12. května 2021 nazvaném „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: ,Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy““, strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu, stanovenou v jejím sdělení ze dne 24. února 2021 nazvaném „Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“, a Strategii EU pro půdu do roku 2030, stanovenou v jejím sdělení Komise ze dne 17. listopadu 2021 nazvaném „Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“.

- (7) Unie se zavázala provádět Agendu Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj 2030 a její cíle udržitelného rozvoje. Zdravá půda přímo přispívá k dosažení několika cílů udržitelného rozvoje, zejména cíle č. 2 (konec hladu), cíle č. 3 (zdraví a kvalitní život), cíle č. 6 (pitná voda a kanalizace), cíle č. 11 (udržitelná města a obce), cíle č. 12 (odpovědná spotřeba a výroba), cíle č. 13 (klimatická opatření) a cíle č. 15 (život na souši). Cíl 15.3 se zaměřuje na boj proti dezertifikaci, obnovu degradované půdy, včetně ploch postižených dezertifikací, suchem a povodněmi, a usiluje o zastavení degradace půdy, a to do roku 2030.
- (8) Unie a její členské státy se jako smluvní strany Úmluvy Organizace spojených národů o biologické rozmanitosti⁴, schválené rozhodnutím Rady 93/626/EHS⁵, na 15. zasedání konference smluvních stran této úmluvy dohodly na „celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu“, který obsahuje několik celosvětových cílů pro rok 2030 zaměřených na konkrétní kroky, jež mají význam pro zdraví půdy. V souladu s tímto rámcem by měl být přínos přírody pro člověka, včetně zdraví půdy, obnoven, zachován a posílen.

⁴ Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 3.

⁵ Rozhodnutí Rady 93/626/ES ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1993/626/oj>).

- (9) Unie a její členské státy se jako smluvní strany Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem a/nebo desertifikací, zejména v Africe (UNCCD)⁶, schválené rozhodnutím Rady 98/216/ES⁷, zavázaly bojovat proti dezertifikaci a zmírňovat následky sucha v postižených zemích. Za země postižené dezertifikací podle UNCCD se prohlásilo čtrnáct členských států, konkrétně Bulharsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.
- (10) V kontextu Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), schválené rozhodnutím Rady 94/69/ES⁸, jsou pevninská plocha a půda považovány současně za zdroj i propad uhlíku. Unie a její členské státy se jako smluvní strany UNFCCC zavázaly podporovat udržitelné řízení, zachování a zvyšování propadů a zásobníků uhlíku.

⁶ Úř. věst. L 83, 19.3.1998, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1998/216/oj>.

⁷ Rozhodnutí Rady 98/216/ES ze dne 9. března 1998, kterým se jménem Evropského společenství uzavírá Úmluva Organizace spojených národů o boji proti desertifikaci v zemích vážně postižených suchem a/nebo desertifikací, zejména v Africe (Úř. věst. L 83, 19.3.1998, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1998/216/oj>).

⁸ Rozhodnutí Rady 94/69/ES ze dne 15. prosince 1993 o uzavření Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (Úř. věst. L 33, 7.2.1994, s. 11, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/1994/69\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1994/69(1)/oj)).

- (11) Ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 se uvádí, že je zásadní zvýšit úsilí o ochranu úrodnosti půdy, snížení eroze půdy a zvýšení obsahu organické složky v půdě zavedením postupů udržitelného hospodaření s půdou. Rovněž se v ní uvádí, že značný pokrok je potřeba při určení kontaminovaných půdních lokalit, obnově degradovaných půd, stanovení podmínek pro dobrý ekologický stav půdy, zavedení cílů v oblasti obnovy a zlepšení monitorování zdraví půdy.
- (12) Ve Strategii EU pro půdu do roku 2030 se stanoví dlouhodobá vize, podle níž budou do roku 2050 všechny půdní ekosystémy v Unii ve zdravém stavu, a budou tak odolnější. Klíčové je, že zdravá půda přispívá k řešení cílů Unie, kterými jsou dosažení klimatické neutrality a odolnosti ve vztahu ke změně klimatu, rozvoj čistého a oběhového hospodářství, včetně čisté a oběhové bioekonomiky, zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, ochrana lidského zdraví, zastavení dezertifikace a zvrácení degradace půdy.

- (13) Pro umožnění přechodu ke zdravé půdě má zásadní význam financování. Víceletý finanční rámec na období 2021–2027, stanovený v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093⁹, nabízí několik možností financování, které jsou k dispozici pro účely ochrany půdy, udržitelného hospodaření s půdou a regenerace půdy. „Dohoda o půdě pro Evropu“ je jednou z pěti misí EU uvedených v rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa, zřízeném nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695¹⁰, a je specificky věnována podpoře zdraví půdy. Mise EU s názvem „Dohoda o půdě pro Evropu“ je klíčovým nástrojem pro provádění této směrnice a jejím cílem je vést přechod ke zdravé půdě prostřednictvím financování ambiciózního výzkumného a inovačního programu, vytvoření sítě 100 živých laboratoří a majákových projektů ve venkovských a městských oblastech, podpory rozvoje harmonizovaného rámce pro monitorování půdy a zvyšování povědomí o významu půdy.

⁹ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

Dalšími politikami a programy Unie, které zahrnují cíle přispívající ke zdravé půdě, jsou společná zemědělská politika (SZP), fondy politiky soudržnosti, Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783¹¹, program Horizont Evropa, Nástroj pro technickou podporu, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240¹², Nástroj pro oživení a odolnost, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241¹³, a program InvestEU, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523¹⁴. Vzhledem k tomu, že cíl zajistit, aby veškerá půda v Unii byla ve zdravém stavu, je ve společném zájmu, je za účelem podpory zdraví půdy a odolnosti půdy třeba zvýšit mobilizaci zdrojů, včetně soukromého kapitálu, a posílit spolupráci s relevantními finančními institucemi, jako je Evropská investiční banka.

-
- ¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>).
- ¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj>).
- ¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).
- ¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

- (14) Ve Strategii EU pro půdu do roku 2030 Komise oznámila, že předloží legislativní návrh týkající se zdraví půdy, který umožní splnit cíle této strategie a dosáhnout dobrého zdraví půdy v celé Unii do roku 2050. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 28. dubna 2021 o ochraně půdy zdůraznil, že je důležité půdu chránit a podporovat zdravou půdu v Unii s vědomím, že degradace půdy pokračuje, a to navzdory omezeným a nerovnoměrným opatřením přijímaným v některých členských státech. Evropský parlament vyzval Komisi, aby při plném dodržení zásady subsidiarity navrhla společný právní rámec pro ochranu a udržitelné využívání půdy v celé Unii, který se bude zabývat všemi hlavními hrozbami pro půdu. Důležité je, že Evropský parlament upozornil na rizika pro fungování vnitřního trhu vyplývající z neexistence rovných podmínek a na silný potenciál společného právního rámce podnítit spravedlivou hospodářskou soutěž v soukromém sektoru, rozvíjet inovativní řešení a know-how a posílit vývoz technologií mimo Unii.
- (15) Rada ve svých závěrech ze dne 23. října 2020 podpořila Komisi ve zintenzivnění úsilí o lepší ochranu půdy a biologické rozmanitosti půdy jakožto neobnovitelného zdroje zásadního významu.

- (16) V nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119¹⁵ se stanoví závazný cíl dosáhnout v Unii do roku 2050 klimatické neutrality a poté usilovat o dosažení negativních emisí, jehož má být dosaženo upřednostňováním rychlého a předvídatelného snižování emisí a zároveň podporou pohlcování pomocí přirozených propadů. Udržitelné hospodaření s půdou vede ke zvýšenému ukládání uhlíku a ve většině případů i k vedlejším přínosům pro ekosystémy a biologickou rozmanitost. Ve sdělení Komise ze dne 15. prosince 2021 nazvaném „Udržitelné uhlíkové cykly“ byla zdůrazněna potřeba jasného a transparentního určení činností, které jednoznačně pohlcují uhlík z atmosféry, jako je vytvoření rámce Unie pro certifikaci pohlcování uhlíku prostřednictvím přírodních ekosystémů, včetně půdy. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841¹⁶ navíc nejenže staví uhlík v půdě do centra pozornosti při dosahování cílů na cestě ke klimaticky neutrální Evropě, ale také vyzývá členské státy, aby připravily systém monitorování zásob uhlíku v půdě, mimo jiné s využitím souborů údajů z průzkumu využívání půdy / krajinného pokryvu (LUCAS).

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>).

- (17) Ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu bylo zdůrazněno, že využívání přírodně blízkých řešení ve vnitrozemí, včetně obnovy fungování půdy jako houby, zvýší zásobování čistou a sladkou vodou, sníží dopady povodní a zmírní dopady sucha. Je důležité co nejvíce zvýšit schopnost půd zadržovat a čistit vodu a snižovat znečištění.
- (18) Akční plán pro nulové znečištění stanoví vizi, podle níž bude do roku 2050 znečištění ovzduší, vod a půdy sníženo na úroveň, které již nejsou považovány za škodlivé pro zdraví a přírodní ekosystémy a které respektují hranice, s nimiž se naše planeta může vyrovnat, čímž se vytvoří prostředí bez toxických látek.
- (19) Ve sdělení Komise ze dne 23. března 2022 nazvaném „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“ se zdůrazňuje, že udržitelnost potravin je pro potravinové zabezpečení zásadní. Zdravá půda zvyšuje odolnost potravinového systému Unie tím, že je základem pro dostupnost dostatečného množství výživných potravin.
- (20) Aby bylo možné do roku 2050 dosáhnout zdravé půdy, udržet ji ve zdravém stavu a splnit cíle Unie v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, předcházet suchu a přírodním katastrofám a reagovat na ně, chránit lidské zdraví a zajistit zabezpečení a bezpečnost potravin, je nutné stanovit opatření pro celounijní harmonizované monitorování, hodnocení a podporu zdraví půdy a odolnosti půdy a řešení problematiky kontaminovaných lokalit.

- (21) V půdě se nachází více než 25 % veškeré biologické rozmanitosti a půda je druhou největší zásobárnou uhlíku na planetě. Zdravá půda díky své schopnosti zachycovat a ukládat uhlík přispívá k dosažení cílů Unie v oblasti změny klimatu. Biologická rozmanitost půdy zahrnuje mikroorganismy, včetně bakterií, hub, protistů a hlístic, a také větší organismy, jako jsou žížaly a hmyz, a kořeny rostlin, které společně přispívají k ekologické a funkční rozmanitosti půdních ekosystémů. Zdravá půda je také příznivým prostředím pro rozvoj organismů a má zásadní význam pro zvýšení biologické rozmanitosti a stability souvisejících ekosystémů. Podzemní a nadzemní biologická rozmanitost jsou úzce propojeny a vzájemně se ovlivňují prostřednictvím vzájemně prospěšných vztahů mezi druhy, jako jsou například mykorhizní houby, které propojují kořeny rostlin. Proto by měl být uznán význam shromažďování a analýzy informací o přítomnosti půdních bakterií a hub a měl by sloužit jako základ pro případné budoucí rozšíření monitorování biologické rozmanitosti.
- (22) Zásadní význam pro poskytování ekosystémových služeb a funkcí půdy má půdní organická hmota, neboť snižuje degradaci půdy, ať už formou eroze či zhutňování, a zároveň zvyšuje odolnost půdy vůči změnám pH, retenční kapacitu půdy, její vsakovací kapacitu a její kationtovou výměnnou kapacitu. Půdní organická hmota může nejen zlepšit strukturální stabilitu půd, ale také rozvoj biomasy, včetně zvýšení výnosů plodin. Půdní organická hmota navíc pozitivně ovlivňuje biologickou rozmanitost půdy a může zvýšit množství uhlíku sekvistrovaného v půdě, a tím i zásoby organického uhlíku v půdě, čímž přispívá ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.

- (23) Co se týče rizik přírodních katastrof, vyvolávají největší obavy v Evropě povodně, požáry a extrémní povětrnostní události. V celé Unii rychle rostou obavy ohledně sucha a nedostatku vody. V roce 2020 považovalo sucho a nedostatek vody za klíčová vznikající rizika nebo rizika katastrof související s klimatem 24 členských států, zatímco v roce 2015 to bylo pouze 11 členských států. Zásadní význam pro zajištění odolnosti ve vztahu k suchu a přírodním katastrofám má zdravá půda. Postupy, které zlepšují zadržování vody a dostupnost živin v půdě, půdní strukturu, biologickou rozmanitost půdy a ukládání uhlíku, zvyšují odolnost ekosystémů, rostlin a plodin vůči suchu, přírodním katastrofám, vlnám veder a extrémním povětrnostním událostem, které budou v budoucnu v důsledku změny klimatu stále častější, a umožňují jejich obnovu po těchto jevech. Bez řádného hospodaření s půdou sucho a přírodní katastrofy naopak způsobují její degradaci a znehodnocují ji. Zlepšení zdraví půdy pomáhá zmírnit ztráty životů a hospodářské ztráty související s klimatickými extrémními, které lze v letech 1980–2021 v Unii vyčíslit na více než 182 000 obětí a přibližně 560 miliard EUR.
- (24) Zdraví půdy přímo přispívá k lidskému zdraví a blahobytu. Zdravá půda poskytuje bezpečné a výživné potraviny a má schopnost filtrovat kontaminující látky, čímž zachovává kvalitu pitné vody. Kontaminace půdy může poškodit lidské zdraví požitím, vdechnutím nebo kontaktem s kůží. Když jsou lidé vystaveni zdravé populaci půdních mikroorganismů, je to prospěšné ve vztahu k rozvoji imunitního systému a odolnosti vůči některým nemocem a alergiím. Zdravá půda podporuje růst stromů, květin a travin a vytváří zelenou infrastrukturu, která nabízí estetickou hodnotu, pohodu a lepší kvalitu života.

- (25) Degradace půdy ovlivňuje úrodnost půdy, výnosy, odolnost škůdců vůči pesticidům a nutriční kvalitu potravin. Vzhledem k tomu, že 95 % našich potravin se přímo či nepřímo vyrábí na půdě a celosvětová populace se neustále zvyšuje, je pro zajištění dlouhodobého potravinového zabezpečení a zajištění produktivity a ziskovosti zemědělství Unie zásadní, aby tento omezený přírodní zdroj zůstal zdravý. Je důležité udržovat nebo zlepšovat zdraví půdy a přispívat k udržitelnosti a odolnosti potravinového systému.
- (26) Aspiračním dlouhodobým cílem této směrnice je dosáhnout zdravé půdy do roku 2050. Vzhledem k omezeným znalostem o stavu půdy a o účinnosti a nákladech opatření k regeneraci jejího zdraví se tato směrnice zaměřuje na vytvoření rámce pro monitorování půdy a hodnocení stavu půdy v celé Unii. Tato směrnice se zabývá rovněž podporou pro účely zajištění zdraví půdy a odolnosti půdy, jakož i pro účely posuzování a zvládání rizik kontaminovaných lokalit. Neukládá však členským státům povinnost dosáhnout do roku 2050 zdravé půdy ani nestanoví průběžné cíle. Jakmile budou k dispozici výsledky prvního hodnocení zdraví půdy a související analýzy trendů, měla by Komise zhodnotit pokrok dosažený při plnění cílů této směrnice a posoudit potřebu její případné změny.

- (27) Řešení tlaků na půdu a podpora zdraví půdy a odolnosti půdy vyžadují, aby byla zohledněny některé charakteristiky, totiž rozmanitost půdních typů, specifické místní a klimatické podmínky a využívání půdy nebo krajinný pokryv. Je proto vhodné, aby členské státy zřídily půdní okrsky a půdní jednotky. Půdní okrsky by měly odrážet správní území, za něž jsou odpovědné vhodné řídicí struktury, a pokrývají jednu nebo více celých půdních jednotek. Půdní jednotky by naopak pro účely monitorování a hodnocení zdraví půdy na celém území členských států měly odrážet určitý stupeň homogenity uvedených charakteristik. Za půdní jednotky by měly odpovídat zmíněné řídicí struktury, což členským státům umožní zajistit, aby bylo řádně prováděno monitorování a hodnocení zdraví půdy a aby podpora zdraví půdy a odolnosti půdy byla v souladu s požadavky podle této směrnice.

- (28) Při koncipování výběrového šetření za účelem monitorování půdy budou členské státy muset zohlednit své půdní okrsky a půdní jednotky. K zajištění dostatečné úrovně harmonizace mezi členskými státy by měl být na úrovni Unie stanoven soubor minimálních kritérií pro definování půdních jednotek, přičemž se zohlední alespoň půdní typ a způsob využívání půdy. Za tímto účelem by mohla být použita mapa půdních regionů Evropské unie a sousedních zemí v měřítku 1:5 000 000, kterou ve spolupráci se Společným výzkumným střediskem (JRC) zveřejnil Spolkový institut pro geovědy a přírodní zdroje (BGR). Tato mapa vychází z půdních typů definovaných ve Světové referenční bázi pro půdní zdroje (*World Reference Base for Soil Resources*), koordinované Mezinárodní unií věd o půdě, jakož i z plně srovnatelných a harmonizovaných základních údajů na kontinentální úrovni, jako jsou údaje o klimatu, topografii, reliéfu, geologii a vegetaci. Pokud jde o využívání půdy, kategorie definované v nařízení (EU) 2018/841 a v pokynech Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) slouží jako harmonizovaný základ pro podávání zpráv o využívání půdy. Za účelem vymezení půdních jednotek by proto členské státy měly zohlednit alespoň půdní okrsky, jakož i půdní regiony a kategorie využití půdy. Vzhledem k územní variabilitě půdních vlastností a využívání půdy může půdní jednotka zahrnovat oblasti, které spolu nesousedí. Mimoto lze při vymezení půdních jednotek vzít v úvahu klimatické a environmentální podmínky. Mohly by být použity podrobnější nebo aktuálnější informace na unijní, celostátní nebo nižší úrovni, jsou-li k dispozici. Při zřizování svých půdních jednotek mohou členské státy vycházet z dalších dostupných údajů o klimatu, environmentálních zónách nebo povodích. V této souvislosti je obzvláště důležitá zpráva institutu Alterra č. 2281 nazvaná „*Descriptions of the European Environmental Zones and Strata*“ (Popisy evropských environmentálních zón a vrstev) z ledna 2012, neboť se v ní stanoví soubory údajů týkající se obecné klasifikace environmentální stratifikace Evropy, jež jsou agregovány do environmentálních zón, které mohou členské státy využít ke zřízení půdních jednotek.

- (29) V zájmu zajištění náležitého řízení ve vztahu k půdě by měly být členské státy povinny určit příslušné orgány, které jsou na odpovídající úrovni odpovědné za plnění povinností stanovených v této směrnici, a to včetně alespoň jednoho příslušného orgánu pro každý půdní okrsek. Členské státy by měly mít možnost určit jakýkoli další příslušný orgán na odpovídající úrovni, a to i na úrovni celostátní nebo nižší. Je nezbytné, aby členské státy o určených příslušných orgánech poskytovaly Komisi aktuální informace.
- (30) Členské státy by měly mít možnost určit vhodný příslušný orgán, který by plnil povinnosti stanovené v této směrnici ve vojenských lokalitách. Mimoto by neměly být zveřejňovány údaje a informace týkající se vojenských lokalit, pokud může mít jejich zveřejnění nepříznivý vliv na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu. Členským státům by proto mělo být povoleno nezpřístupňovat veřejnosti údaje a informace, jejichž zveřejnění by mohlo mít nepříznivý vliv na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu, a to ani prostřednictvím digitálního portálu s údaji o zdraví půdy, který má zřídit Komise a Evropská agentura pro životní prostředí (EEA), nebo vnitrostátního registru potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit, který mají členské státy zřídit, a mělo by jim být povoleno tyto údaje a informace Komisi a agentuře EEA neoznamovat.

- (31) V zájmu jednotného chápání zdravého stavu půdy je nezbytné stanovit minimální společný soubor měřitelných kritérií, jejichž nedodržení by vedlo ke kritické ztrátě schopnosti půdy fungovat jako vitální živý systém a poskytovat ekosystémové služby. Tato kritéria by měla odrážet stávající úroveň věd o půdě a vycházet z ní.
- (32) K popisu degradace půdy je nutné stanovit společné půdní deskriptory, které lze měřit nebo odhadovat. I když mezi půdními typy, klimatickými podmínkami a způsoby využití půdy existuje značná variabilita, současné vědecké poznatky umožňují stanovit pro některé z těchto půdních deskriptorů kritéria na úrovni Unie. Členské státy by však měly mít možnost upravit kritéria pro některé z těchto půdních deskriptorů na základě specifických celostátních nebo místních podmínek a definovat kritéria pro další půdní deskriptory, pro které zatím společná kritéria na úrovni Unie stanovit nelze. U těch půdních deskriptorů, u nichž zatím nelze stanovit jasná kritéria, která by rozlišovala mezi zdravým a nezdravým stavem půdy, usnadní možné vypracování těchto kritérií v budoucnu monitorování a hodnocení.

- (33) Kritéria zdravého stavu půdy u půdních deskriptorů by měla být rozdělena na nezávazné udržitelné cílové hodnoty a provozní spouštěcí hodnoty. Nezávazné udržitelné cílové hodnoty by měly odrážet aspirační dlouhodobý cíl této směrnice a neměla by zakládat povinnost jednat. Tyto nezávazné udržitelné cílové hodnoty by měly na základě současných vědeckých poznatků odrážet ideální situaci, kdy se schopnost půdy poskytovat ekosystémové služby nesníží a nebude způsobeno žádné významné poškození lidského zdraví ani životního prostředí. S ohledem na potřebu efektivity a na omezené dostupné zdroje a s cílem zohlednit místní podmínky jsou však zapotřebí provozní spouštěcí hodnoty stanovené členskými státy. Prostřednictvím těchto provozních spouštěcích hodnot by se měla aktivovat podpora zaměřená na dosažení zdraví půdy a odolnosti půdy. Pro každý aspekt degradace půdy by měla být stanovena jedna nebo několik přiměřených a proveditelných provozních spouštěcích hodnot. Stanovení spouštěcích hodnot na úrovni členských států zajistí, aby mohly být plně zohledněny místní podmínky a postupy, využívání půdy a stávající politiky. Členské státy by mohly rozhodnout, že stanoví provozní spouštěcí hodnotu pro jeden nebo více aspektů degradace půdy na stejné úrovni, jako je nezávazná udržitelná cílová hodnota pro tyto aspekty degradace půdy. Komise by měla členské státy při stanovování nezávazných udržitelných cílů a provozních spouštěcích hodnot podporovat.
- (34) Některé půdy mají zvláštní vlastnosti buď proto, že jsou atypické povahy a představují vzácná stanoviště pro biologickou rozmanitost nebo jedinečnou krajinu, nebo proto, že byly silně pozměněny lidmi a mohly by obsahovat hmatatelné stopy dějin lidstva. Tyto vlastnosti by měly být v kontextu definice zdravé půdy a požadavků na dosažení zdravého stavu půdy zohledněny.

- (35) Podobně jako její aspirační dlouhodobý cíl dosáhnout zdravé půdy do roku 2050 a s ohledem na příspěví k cílům Strategie EU pro půdu do roku 2030, a zejména k cíli „nulového čistého záboru půdy“, je cílem této směrnice také zaujmout postupný přístup k otázce záboru půdy. Aby se přispělo k tomuto dlouhodobému cíli, je důležité posoudit různé procesy záboru půdy a snížit a zmírnit jejich dopad na zdraví půdy a ekosystémové služby. Cílem této směrnice je tedy vytvořit rámec pro monitorování půdy u viditelnějších aspektů záboru půdy, a to konkrétně zakrytí půdy a odstranění půdy, s využitím již dostupných nástrojů na úrovni Unie prostřednictvím služeb poskytovaných v rámci složky Copernicus Kosmického programu Unie, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696¹⁷ (dále jen „služby Copernicus“), případně doplněných vnitrostátními daty z dálkového průzkumu Země a vnitrostátními přehledy údajů. Cílem je dosáhnout obecné shody, pokud jde o zakrytí půdy a odstranění půdy, a zahájit předběžné úvahy na vnitrostátní úrovni, a to na základě spolehlivých údajů.
- (36) Aniž jsou dotčeny pravomoci členských států v oblasti zdanění a zásada „znečišťovatel platí“, neměla by být ustanovení týkající se monitorování zdraví půdy podle kapitoly II této směrnice chápána tak, že vytvářejí jakoukoli finanční zátěž pro jiné vlastníky půdy a uživatele půdy, než jsou členské státy, a pro příslušné orgány.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí Kosmický program Unie a zřizuje Agentura Evropské unie pro Kosmický program a zrušují nařízení (EU) č. 912/2010, (EU) č. 1285/2013 a (EU) č. 377/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

- (37) Půda je omezeným zdrojem, který je předmětem stále větší konkurence, pokud jde o různé způsoby využití. Zábor půdy je proces, který vede ke změně využívání půdy a jejích vlastností. Lze na něj nahlížet jako na zastřešující pojem, který sestává z více aspektů. Prvním aspektem záboru půdy je změna využívání půdy z přírodního a polopřírodního využívání půdy na sídelní plochy. Druhým aspektem záboru půdy je artificializace půdy v důsledku dlouhodobé změny složek a vlastností půdy, která vede ke ztrátě schopnosti půdy poskytovat ekosystémové služby. Artificializaci půdy lze dále rozdělit na tři hlavní procesy, a to konkrétně zakrývání půdy, odstraňování půdy a další typy artificializace půdy. Zakrývání půdy spočívá v zakrytí půdy zcela nebo částečně nepropustnými umělými materiály. Příkladem nepropustného zakrytí půdy jsou budovy. Druhem částečně nepropustného zakrytí půdy jsou vlakové koleje vybudované s užitím propustných materiálů. Za další příklady zakrytí půdy by mohly být považovány silnice a místa, kde dochází k odstraňování odpadů a ke skládkování. Odstranění půdy znamená dočasné nebo dlouhodobé odstranění povrchové vrstvy půdy a někdy i půdního podloží v dané oblasti. Dochází k němu například během stavebních prací, povrchové těžby či dobývání hornin. Mezi ostatní, méně viditelné typy artificializace půdy patří záměrná stabilizace a zhutnění půdy, úprava půdních vrstev nebo půdního podloží zahrnutím umělých materiálů nebo částečné zakrytí půdy kompozitními materiály. Nejviditelnější dílčí typy artificializace půdy s největším dopadem, konkrétně zakrývání půdy a odstraňování půdy, se monitorují nejsnadněji, zejména prostřednictvím dálkového průzkumu Země a strojového učení. Proto by zakrytí půdy a odstranění půdy měly být monitorovány spolu s jejich dopady na schopnost půdy poskytovat ekosystémové služby.

- (38) Mezi aspekty záboru půdy patří růst sídelních ploch, což je proces často vyvolaný potřebami hospodářského rozvoje, který s sebou nese změnu využívání půdy z přírodních a polopřírodních oblastí, včetně chráněných lesů, přirozených travních porostů, rašelinišť, zemědělské a lesnické půdy, zahrad a parků, na sídelní plochy, například v rámci rozvoje měst. Sídelní plochy, jak jsou popsány v nařízení (EU) 2018/841, zahrnují všechny zastavěné pozemky, a to konkrétně obytnou, dopravní, obchodní a výrobní infrastrukturu jakékoli velikosti, nejsou-li již zahrnuty do jiných kategorií využití půdy. Sídelní plochy zahrnují rovněž půdu, trvalou bylinnou vegetaci, jako jsou účelové trávníky a zahradní rostliny, a stromy ve venkovských sídlech, užitkových zahradách a městských oblastech. Zábor zemědělské půdy pro sídla má často dopad především na funkci půdy z hlediska zajišťování potravin. Tyto změny ve využívání půdy často předznamenávají další aspekty záboru půdy, zejména zakrytí půdy, a tyto změny je důležité monitorovat, aby bylo možné předvídat alespoň část procesu zakrývání půdy. Rovněž je důležité konstatovat, že půda v rámci sídel není vždy úplně zakrytá. Ve významném počtu městských oblastí naopak nadále existuje značné množství půdy, která zakrytá není, a u některých městských oblastí činí tato půda více než 50 % jejich rozlohy. Tento ukazatel týkající se uvedeného aspektu záboru půdy sám o sobě tedy k úplnému monitorování problematiky záboru půdy jako celku nestačí, neboť nerozlišuje mezi zakrytou a nezakrytou půdou a zneviditelňuje zelené plochy v rámci sídelních ploch, což ztěžuje jejich monitorování a udržitelné obhospodařování.

- (39) Půdu v rámci sídelních ploch, která není zakrytá, a to zejména v hustě osídlených městských oblastech, je stejně důležité monitorovat a udržitelně obhospodařovat jako jakoukoli jinou půdu, neboť stále poskytuje ekosystémové služby, které jsou nezbytné pro zachování dobré kvality života v městských oblastech. V hustě osídlených městských oblastech je v relativně malé rozloze přítomna a soustředěna široká škála environmentálních problémů. Tyto problémy by mohly zahrnovat mimo jiné vyšší počet lokalit kontaminovaných v důsledku průmyslových činností v minulosti, vyšší riziko povodní v důsledku zakrytí půdy, častější výskyt tepelných ostrovů či omezenější přístup k zeleným plochám nezbytným pro duševní a tělesnou pohodu. Ekosystémové služby poskytované zdravou půdou v městských oblastech mohou mít velmi silný pozitivní dopad na velký počet lidí tím, že tyto specifické problémy řeší, a jejich význam by proto neměl být podceňován. Sídelní zeleň, veřejná i soukromá, rovněž přispívá k „modrozelené síti“ a biologické rozmanitosti a je klíčovým prvkem dalších politik v oblasti životního prostředí. To je rovněž v souladu s článkem 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991¹⁸ o obnově městských ekosystémů, v němž se uvádí, že je třeba, aby členské státy zachovaly a zvětšovaly rozlohu sídelní zeleně.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 ze dne 24. června 2024 o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869 (Úř. věst. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

- (40) Zakrytí půdy a odstranění půdy jako součást aspektu záboru půdy spočívajícího v její artificializaci jsou od růstu sídel odlišné, neboť nezbytně nepředstavují změnu ve využívání půdy, ale spíše na konkrétní a měřitelnou změnu půdního pokryvu a vlastností půdy. Zakrytí půdy a odstranění půdy může způsobit ztrátu, často nevratnou, schopnosti půdy poskytovat životně důležité ekosystémové služby, jako je poskytování potravin a biomasy, koloběh vody a živin, základ pro biologickou rozmanitost či ukládání uhlíku. Zakrytá půda také vystavuje lidská sídla vyšším povodňovým vlnám a intenzivnějším efektům tepelných ostrovů.
- (41) Pokud jde o lokality pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, mohou členské státy v závislosti na typu stavby kvalifikovat půdu jako zakrytou, jako oblast, v níž byla půda odstraněna, nebo jako půdu, která nebyla ani zakrytá, ani se nejedná oblast, v níž byla půda odstraněna. Například fotovoltaické elektrárny lze považovat za formu zakrytí půdy, či nikoli, a to v závislosti na tom, jak je nakládáno s půdou nacházející se u stavebních základů solárních panelů. Je-li půda stále s to dostatečně udržovat ekosystém, fotovoltaické elektrárny se za zakrytí půdy nepovažují. Toto posouzení by mělo být provedeno na základě dopadu na půdu, a to bez ohledu na účel nebo vzhled relevantní stavby. Přehledy oblastí s těmito typy staveb, u nichž jsou k dispozici informace o tom, jak je nakládáno s půdou u jejich stavebních základů, lze prolnout s mapami zakrytí půdy z dálkového průzkumu Země tak, aby bylo možno tyto oblasti kvalifikovat jako půdu, které není zakrytá.

- (42) Pokud jde o dopad zakrytí půdy a odstranění půdy obecně, mají zásadní význam zmírňující opatření. Proto je vhodné stanovit určité zásady pro zmírnění dopadu zakrytí půdy a odstranění půdy, a to zaujetím přístupu založeného na úsilí, který bude zohledňovat rozsáhlý soubor osvědčených postupů zaměřených na minimalizaci a kompenzaci ztráty schopnosti půdy poskytovat ekosystémové služby. Tyto zásady by měly vycházet z hierarchie záboru půdy v rámci Strategie EU pro půdu do roku 2030 a brát v potaz odlišné podmínky a zeměpisné a administrativní okolnosti v členských státech. V ustanoveních této směrnice týkajících se záboru půdy se neukládají nové povolovací postupy a tato ustanovení by neměla bránit povolování činností, a to ani u projektů převažujícího veřejného zájmu, a neměla by zasahovat do rozhodnutí o územním plánování, která spadají do pravomoci celostátních, regionálních nebo místních orgánů. Tyto zásady by mohly zahrnovat širokou škálu postupů, jako je minimalizace zakrytí půdy, odkrytí a rekonstrukce dříve zakrytých půd, racionální zahušťování urbanizovaných oblastí při současném zachování zelených ploch, včetně sídelní zeleně, a přírodních terénů, revitalizace brownfieldů, upřednostnění časově omezeného záboru půdy a provádění rekultivace půdy po ukončení záboru půdy. S cílem zmírnit dopad zakrytí půdy a odstranění půdy co možná nejudržitelnějším způsobem může být v závislosti na ekosystémové službě, která má být kompenzována, nutné, aby byla tato opatření realizována geograficky co nejbližší zdroji, který ztrátu ekosystémových služeb způsobil. Důsledkem nesprávného uplatňování těchto zásad může být přesun zelených a vysoce hodnotných ekosystémových oblastí a služeb daleko od lokalit se zakrytou půdou při současné kompletní koncentraci zakrytí půdy a odstranění půdy v dotčených oblastech.

- (43) Hodnocení zdraví půdy na základě monitorovací sítě by mělo být přesné a zároveň by se náklady na toto monitorování měly udržet na přiměřené úrovni. Je proto vhodné stanovit kritéria pro místa odběru vzorků, která jsou reprezentativní pro půdní jednotky odrážející určitý stupeň homogenity stavu půdy s ohledem na různé půdní typy, klimatické podmínky a využití půdy. Rovněž je vhodné zohlednit zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů Unie uvedených v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), která odůvodňuje stanovení zvláštních opatření na podporu těchto regionů. Členské státy by proto měly mít možnost v případě potřeby přizpůsobit povinnosti týkající se monitorování a hodnocení zdraví půdy specifickým rysům svých příslušných nejvzdálenějších regionů. Síť míst odběru vzorků by měla být určena pomocí geostatistických metod, měla by být založena na půdních jednotkách a měla by být dostatečně hustá, aby poskytla odhad plochy degradované půdy na celém území členských států, přičemž chybová odchylka na úrovni půdní jednotky nepřesáhne 5 %. Uvedená hodnota se běžně považuje za statisticky spolehlivý odhad a dává přiměřenou jistotu, že dotčeného cíle bylo dosaženo. Výběrové šetření pro účely monitorování půdy by mělo být koncipováno tak, aby vycházelo z nejlepších dostupných informací o rozložení půdních vlastností, jako jsou informace získané z předchozích šetření na celostátní nebo nižší úrovni, z relevantních měření provedených hospodáři na půdě a z měření provedených v rámci práva Unie a mezinárodního práva či zvláštních programů, jako je průzkum LUCAS nebo Mezinárodní program spolupráce pro posuzování a monitorování vlivu znečištění ovzduší na lesy (ICP Forests) Aniž jsou dotčeny povinnosti stanovené podle této směrnice, pokud jde o nakládání s kontaminovanými lokalitami, údaje získané z míst odběru vzorků během průzkumů půdy v kontaminovaných lokalitách mohou být použity k hodnocení kritérií zdravého stavu půdy.

- (44) V půdních archivech je uložena reprezentativní podmnožina vzorků půdy, což umožňuje použít jeden vzorek pro různé účely, včetně výzkumu, čímž se snižují dlouhodobé náklady na monitorování *in situ*. Kromě toho půdní archivy umožňují, aby byly půdní vzorky odebrané minulosti přehodnoceny v kontextu těch současných za účelem lepšího porozumění dlouhodobým změnám půdy nebo pro jiné výzkumné účely, včetně lékařského výzkumu. Komise, včetně útvarů, jako je Společné výzkumné středisko, a členské státy by měly zajistit, aby byla reprezentativní podmnožina vzorků půdy dobře uchovávána ve fyzických archivech a zůstala k dispozici pro účely dalšího výzkumu a inovací. Jestliže členské státy provádějí tuto archivaci, měla by být reprezentativní podmnožina vzorků půdy uložena ve specializovaných půdních archivech alespoň po dobu dvou monitorovacích cyklů. Členské státy by se měly mít možnost rozhodnout převést reprezentativní podmnožinu svých vzorků půdy do specializovaného půdního archivu Komise.

- (45) Komise by měla členským státům na jejich žádost pomáhat a podporovat je při monitorování zdraví jejich půdy tím, že bude pokračovat v pravidelném odběru půdních vzorků *in situ* a souvisejících měřeních půdy (průzkum půdy LUCAS) v rámci průzkumu LUCAS prováděného v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009¹⁹, a bude tyto odběry a tato měření zdokonalovat. Za tímto účelem a s výhradou souhlasu členských států má být průzkum LUCAS vylepšen a modernizován, aby byl plně v souladu se zvláštními požadavky na kvalitu, které je třeba splnit pro účely této směrnice. V zájmu zmírnění administrativní a finanční zátěže by členské státy měly mít možnost zohlednit údaje o zdraví půdy shromážděné v rámci průzkumu LUCAS. Tyto údaje o zdraví půdy by měly být včas zpřístupněny členským státům. Takto podporované členské státy by proto měly přijmout nezbytná právní opatření s cílem zajistit, aby mohla Komise tyto odběry vzorků půdy *in situ* provádět, a to i na půdě v soukromém vlastnictví, a v souladu s platným právem Unie nebo vnitrostátním právem.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>).

- (46) Komise rozvíjí služby dálkového průzkumu Země v rámci programu Copernicus jako programu řízeného uživateli, zřízeného nařízením (EU) 2021/696, čímž podporuje i členské státy. V zájmu zvýšení včasnosti a účinnosti monitorování zdraví půdy by členské státy měly v relevantních případech využívat data z dálkového průzkumu Země, včetně výstupů ze služeb programu Copernicus, pro účely monitorování relevantních půdních deskriptorů a ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy a v příslušných případech pro hodnocení zdraví půdy. Komise a EEA by měly podpořit možnosti výzkumu produktů pro poskytování dat o půdě založených na dálkovém průzkumu Země a jejich vývoj, aby členským státům při monitorování relevantních půdních deskriptorů a ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy pomohly.
- (47) Komise by měla zřídit digitální portál s údaji o zdraví půdy, který by měl být kompatibilní s evropskou strategií pro data, která je stanovena v jejím sdělení ze dne 19. února 2020 nazvaném „Evropská strategie pro data“, a s datovými prostory EU, přičemž by měla navázat na stávající Observatoř EU pro půdu a aktualizovat ji. Digitální portál s údaji o zdraví půdy by měl být centrem poskytujícím přístup k údajům o půdě pocházejícím z různých zdrojů, a to v souhrnné podobě na úrovni půdních jednotek nebo případně na podrobnější úrovni, pokud jednotlivé hodnoty nebo lokaci základních georeferenčních vzorků není možné identifikovat. Tento portál by měl především obsahovat všechny údaje shromážděné členskými státy a Komisí podle požadavků této směrnice.

Zpracování a přístup k těmto údajům, a to i pro vědecké účely, by měly být v souladu s relevantním právem Unie, jako jsou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES²⁰, 2007/2/ES²¹ a (EU) 2019/1024²², jakož i s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854²³ a nařízením (ES) č. 223/2009. Kromě toho by členské státy měly mít možnost údaje o zdraví půdy před jejich zveřejněním prostřednictvím digitálního portálu s údaji o zdraví půdy přezkoumat a požádat o opravu případných chyb. Nadto by do portálu mělo být možné dobrovolně vložit i další relevantní údaje o půdě shromážděné členskými státy nebo jakoukoli jinou stranou, a to zejména údaje vyplývající z projektů v rámci programu Horizont Evropa a mise EU „Dohoda o půdě pro Evropu“, pokud tyto údaje splňují určité požadavky na formát a specifikace. Uvedené požadavky by měla upřesnit Komise prostřednictvím prováděcích aktů.

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj>).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj>).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

- (48) Je rovněž nezbytné zlepšit harmonizaci systémů monitorování půdy používaných v členských státech a využít synergií mezi unijními a vnitrostátními systémy monitorování, aby bylo možné získat srovnatelnější údaje v celé Unii. Velmi důležité je zajistit kvalitu a srovnatelnost měření půdy tím, že zúčastněné laboratoře budou uplatňovat postupy systému řízení kvality. Aby se minimalizovala administrativní zátěž laboratoří, mohl by členský stát považovat za dostatečné, pokud mají laboratoře jednu akreditaci pro kteroukoli z metodik pro stanovení hodnot půdních deskriptorů. Laboratoře nebo strany, s nimiž laboratoře uzavřely smlouvu, provádějící měření půdy by měly uplatňovat postupy systému řízení kvality v souladu s normou EN ISO/IEC-17025. Bylo by možné použít rovnocenné normy řízení kvality na úrovni Unie nebo na mezinárodní úrovni a případně by bylo možné usilovat o synergie se systémem řízení kvality v rámci programu ICP Forests.
- (49) Pokud jsou k dispozici metodiky pro testování půdy, které jsou certifikovány mezinárodně uznávanými subjekty, jako je Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO) a Evropský výbor pro normalizaci (CEN), a jsou uznávány celosvětovou výzkumnou komunitou, je důležité tyto metodiky používat. Pro testování půdy je možné použít rovněž jiné rovnocenné metodiky, konkrétně analytické postupy, které určují stejný parametr nebo deskriptor a u nichž je prokázáno, že v rozmezí svého koeficientu opakovatelnosti (0,95) poskytují stejné výsledky. Certifikace rovnocenných metodik by měla být rovněž získána od mezinárodně uznávaných subjektů, jako jsou ISO a CEN, a tyto rovnocenné metodiky by měly být uznávány světovou výzkumnou komunitou.

- (50) Aby byla zajištěna ochrana půdy před kontaminací látkami, které mohou způsobit významná rizika pro zdraví lidí a zvířat a kontaminovat okolní ovzduší, povrchové a podzemní vody a následně i oceány, měly by být u těchto látek vzbuzujících obavy zavedeny politické mechanismy pro zjišťování a posuzování těchto látek. V tomto ohledu by měl být v souvislosti s kontaminací půdy vypracován přístup, který umožní monitorování a analýzu těchto látek nebo skupin látek prostřednictvím orientačního seznamu a který se bude podobat přístupu používanému u povrchových a podzemních vod. Látky nebo skupiny látek, které mají být na tento orientační seznam zařazeny, by měly zahrnovat látky, které představují významné riziko pro zdraví půdy a odolnost půdy, lidské zdraví nebo životní prostředí, a látky, u nichž dostupné informace naznačují, že by mohly představovat významné riziko pro půdu nebo jejím prostřednictvím, a u nichž jsou dostupné údaje z monitorování nedostatečné. Pro účely monitorování a analýzy by neměla být stanovena žádná horní hranice počtu látek nebo skupin látek, které mají být zařazeny na orientační seznam kontaminujících látek v půdě.

- (51) Nezbytné je shromáždit údaje o přítomnosti kontaminujících látek v půdě, které by mohly představovat riziko pro lidské zdraví a životní prostředí, včetně pesticidů, jejich metabolitů, per- a polyfluoralkylových látek (PFAS) a dalších nově se objevujících kontaminujících látek v půdě. Tato směrnice by proto měla poskytnout rámec pro zahrnutí těchto kontaminujících látek na orientační seznam kontaminujících látek v půdě, u nichž je k řešení rizika pro lidské zdraví a životní prostředí zapotřebí více údajů z monitorování půdy. Aby se omezily náklady na monitorování, mělo by být členským státům umožněno provádět u těchto kontaminujících látek měření na omezeném počtu míst odběru vzorků. Komise by mohla členským státům poskytovat podporu tím, že bude kontaminující látky v půdě vybrané z orientačního seznamu kontaminujících látek v půdě měřit v rámci průzkumu LUCAS.
- (52) Riziko pro zdraví půdy a také pro zásadně důležité činnosti, jako je zemědělská produkce, mohou představovat mikroplasty a nanoplasty. Jejich přítomnost v půdě může mít dopad na úrodnost půdy, a tím ohrozit zdraví a zdravý rozvoj plodin. Proto je nezbytné, aby tato směrnice umožnila mikroplasty a nanoplasty do monitorování kontaminujících látek v půdě zahrnout.

- (53) V zájmu co nejširšího využití údajů o zdraví půdy získaných z monitorování prováděného podle této směrnice by měly být členské státy povinny usnadnit přístup veřejnosti k těmto údajům, v souhrnné podobě na úrovni půdní jednotky nebo případně podrobnější úrovni, pokud jednotlivé hodnoty nebo lokaci základních georeferenčních vzorků není možné identifikovat. Důvěrné údaje, které Komise nebo členské státy za účelem vypracování evropské statistiky shromáždí, by měly podléhat ochraně v souladu s pravidly a opatřeními uvedenými v nařízení (ES) č. 223/2009, aby byla získána a zachována důvěra stran odpovědných za poskytování těchto informací. Pokud Komise nebo členské státy vypracují statistiky týkající se zdraví půdy, měly by zajistit, aby důvěrné údaje respektovaly zásady nařízení (ES) č. 223/2009. Navíc je v zájmu ochrany vlastnictví údajů důležité, aby Komise, agentura EEA nebo členské státy zveřejňovaly údaje pouze se souhlasem vlastníka údajů. Mimoto by členské státy měly relevantním zúčastněným stranám, jako jsou zemědělci, lesníci, vlastníci půdy a místní orgány, sdělovat údaje o zdraví půdy a výsledky hodnocení zdraví půdy. Je důležité, aby potenciální kupující a nájemci půdy obdrželi v souladu s vnitrostátními právními předpisy a na svoji žádost údaje o zdraví půdy a výsledky hodnocení zdraví půdy. Navíc mohou být údaje o zdraví půdy, zpřístupněné podle této směrnice, použity případně i pro monitorování aspektů souvisejících s půdou prováděné podle jiných právních předpisů Unie.

- (54) Výsledky hodnocení zdraví půdy provedených podle této směrnice budou sloužit jako podklad pro proces určování konkrétních postupů potřebných k udržitelnému hospodaření s půdou, a tudíž pro podporu, kterou by členské státy měly za účelem zlepšení zdraví půdy a odolnosti půdy poskytovat. Aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z jiných unijních a vnitrostátních právních předpisů, neukládají ustanovení této směrnice o podpoře zdraví půdy a odolnosti půdy vlastníkům a uživatelům půdy žádné další povinnosti. Zároveň by hospodáři na půdě, vlastníci půdy, uživatelé půdy a příslušné orgány měli za účelem zlepšení zdraví půdy a odolnosti půdy obdržet podporu. Tato podpora by měla mít mimo jiné formu: informací a poradenství ohledně postupů, které zlepšují zdraví půdy a odolnost půdy, s přihlédnutím k místním půdním podmínkám; budování kapacit; podpory informovanosti o přínosech postupů, které zlepšují zdraví půdy a odolnost půdy; podpory výzkumu a inovací; posouzení technických a finančních potřeb a usnadnění přístupu k dostupným finančním prostředkům a jejich využívání.

- (55) Při udržování a zlepšování zdraví půdy a odolnosti půdy hrají zásadní úlohu ekonomické nástroje, včetně nástrojů v rámci SZP, na jejichž základě je poskytována podpora zemědělcům. Cílem SZP je podporovat zdraví půdy prostřednictvím uplatňování podmíněnosti, ekoschémat a opatření pro rozvoj venkova. Finanční podporu pro zemědělce a lesníky, kteří uplatňují postupy zlepšující zdraví půdy a odolnost půdy, může poskytovat i soukromý sektor. Například dobrovolné značky udržitelnosti v potravinářském a dřevozpracujícím průmyslu, v odvětví využívajícím obnovitelné biologické zdroje a v odvětví energetiky, které zavedly soukromé subjekty, mohou zohledňovat přínos zemědělců a lesníků ke zlepšení zdraví půdy a odolnosti půdy v souladu s touto směrnicí. Tyto značky by mohly umožnit výrobcům potravin, dřeva a další biomasy, kteří se těmito postupy při výrobě řídí, aby je zohlednili v hodnotě svých produktů. Prostřednictvím živých laboratoří a majákových projektů mise EU s názvem „Dohoda o půdě pro Evropu“ budou poskytnuty další finanční prostředky na síť reálných míst pro testování, demonstraci a rozšiřování řešení, mimo jiné v oblasti uhlíkového zemědělství. Aniž je dotčena zásada „znečišťovatel platí“, měly by členské státy poskytovat podporu a poradenství na pomoc vlastníkům půdy, uživatelům půdy, kterých se dotýkají opatření přijatá podle této směrnice, zejména s ohledem na potřeby a omezené kapacity malých a středních podniků.

- (56) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115²⁴ mají členské státy ve svých strategických plánech SZP popsat, jak má struktura těchto plánů v oblasti životního prostředí a klimatu přispívat k dosažení dlouhodobých vnitrostátních cílů stanovených v legislativních aktech uvedených v příloze XIII uvedeného nařízení nebo z nich vycházejících a jak má být s těmito cíli v souladu.
- (57) Členské státy by měly být povinny pečlivě monitorovat dopad podpory na zdraví půdy a odolnosti půdy a zohledňovat přitom nové poznatky z oblasti výzkumu a inovací. V tomto ohledu se očekává cenný přínos mise EU s názvem „Dohoda o půdě pro Evropu“, a to zejména jejích živých laboratoří a činností na podporu monitorování půdy, vzdělávání o půdě a zapojení občanů.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

- (58) Prostřednictvím regenerace půdy se degradovaná půda navrácí do zdravého stavu. V souvislosti s regenerací půdy lze zohlednit výsledky hodnocení zdraví půdy a opatření pro regeneraci je vhodné přizpůsobit specifickým charakteristikám zeměpisné polohy, typu, využití a stavu půdy a místním, klimatickým a environmentálním podmínkám. V případě oblastí, kde dochází k zakrývání půdy nebo jejímu odstraňování, vyžaduje obnovení schopnosti půdy poskytovat ekosystémové služby nejprve rekonstrukci půdy s cílem dosáhnout takové úrovně fungování půdy a ekosystémových služeb, která se co nejvíce blíží jejímu přirozenému fungování a její optimální úrovni poskytování ekosystémových služeb.

- (59) K zajištění synergií mezi různými opatřeními přijatými podle jiných právních předpisů Unie, která by mohla mít dopad na zdraví půdy, by měly členské státy zajistit, aby činnosti na podporu zdraví půdy a odolnosti půdy byly v souladu s: národními plány na obnovu přírody vypracovanými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991; národními strategiemi a akčními plány v oblasti biologické rozmanitosti stanovenými v souladu s článkem 6 Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti; strategickými plány SZP, které mají členské státy vypracovat v souladu s nařízením (EU) 2021/2115²⁵; kodexy správné zemědělské praxe a akčními programy pro vymezené zranitelné oblasti přijatými v souladu se směrnicí Rady 91/676/EHS; ochrannými opatřeními a akčním rámcem, který zahrnuje opatření na různém stupni priorit, stanovenými pro lokality Natura 2000 v souladu se směrnicí Rady 92/43/EHS²⁶;

²⁵ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

²⁶ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

opatřeními pro dosažení dobrého ekologického stavu a dobrého chemického stavu vodních útvarů zahrnutými do plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES²⁷; opatřeními pro zvládání povodňových rizik stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES²⁸; plány řízení sucha propagovanými ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu; národními akčními plány přijatými v souladu s článkem 10 UNCCD; cíli stanovenými v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 a (EU) 2018/842²⁹; integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu vypracovanými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999³⁰; národními programy omezování znečištění ovzduší vypracovanými podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284³¹;

-
- ²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).
- ²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj>).
- ²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj>).
- ³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).
- ³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj>).

posouzeními rizik a plánováním zvládání rizik katastrof stanovenými v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU³²; národními akční plány přijatými v souladu s článkem 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES³³ a posouzeními vlivů na životní prostředí provedenými v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU³⁴. Činnosti podporující zdraví půdy a odolnost půdy by měly být začleněny do těchto programů, kodexů, akčních rámců, cílů, plánů a opatření v co největší míře, a to úměrně tomu, jak přispívají k dosažení jejich cílů. Relevantní ukazatele a údaje, jako jsou ukazatele výsledků v oblasti půdy podle nařízení (EU) 2021/2115 a statistické údaje o zemědělských vstupech a výstupech vykazované podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379³⁵, by proto měly být přístupné příslušným orgánům, aby bylo možné tyto údaje a ukazatele opatřit křížovými odkazy, a umožnit tak co nejpresnější posouzení účinnosti zvolených opatření.

³² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj>).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379 ze dne 23. listopadu 2022 o statistice zemědělských vstupů a výstupů, změně nařízení Komise (ES) č. 617/2008 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008, (ES) č. 543/2009 a (ES) č. 1185/2009 a směrnice Rady 96/16/ES (Úř. věst. L 315, 7.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2379/oj>).

- (60) Kontaminované lokality jsou v Unii často dědictvím několika desetiletí činností, jako jsou průmyslové či vojenské činnosti, a mohou v současnosti i v budoucnosti představovat riziko pro lidské zdraví a životní prostředí. Proto je nutné potenciálně kontaminované lokality nejprve identifikovat a prozkoumat a poté, v případě potvrzené kontaminace, posoudit rizika kontaminované lokality a přijmout opatření k řešení nepřijatelných rizik. V této souvislosti je nezbytné rovněž zvážit dopad kontaminovaných lokalit na jiné složky životního prostředí či environmentální matrice, než je půda, jako jsou například podzemní nebo povrchové vody. K některým z těchto činností, jako je využívání podzemních úložišť nebezpečných látek, mohlo docházet ve skalním podloží nebo v mateční hornině. Pokud v takovém podzemním úložišti došlo k únikům, mohly se kontaminující látky přesunout do skalního podloží nebo do mateční horniny a s největší pravděpodobností se v půdě nevyskytují. Kontaminující látky by se však mohly šířit, a mít tak dopad na lidské zdraví nebo životní prostředí. Proto v případě, že byly tyto činnosti prováděny v potenciálně kontaminovaných lokalitách, bude třeba v blízkosti dané činnosti prozkoumat také skalní podloží nebo mateční horninu, aby se ověřilo, zda tato činnost způsobila kontaminaci, která má dopad na lidské zdraví nebo životní prostředí.

- (61) Při průzkumu půdy se musí zjistit, zda je potenciálně kontaminovaná lokalita skutečně kontaminována a zda kontaminace představuje riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí. Tato směrnice nevyžaduje, aby byla v rámci průzkumu půdy prováděna analýza jiných půdních deskriptorů, než je kontaminace půdy. Vzhledem k tomu, že se využívání půdy může v průběhu času měnit, je důležité, aby informace o kontaminaci byly nepřetržitě přístupné veřejnosti. Pokud je například třeba přijmout rozhodnutí o změně ve využívání půdy, je důležité vyhodnotit, zda by kontaminace, která byla zjištěna při minulém průzkumu půdy, mohla představovat riziko z hlediska plánovaného nového využití půdy. Aby bylo možné dospět k závěru, zda je potenciálně kontaminovaná lokalita skutečně kontaminována, je třeba vzít v úvahu také rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí spojená s citlivými způsoby využívání lokality. Mezi citlivé způsoby využívání lokalit patří zejména využívání pro hřiště, školy či péči o děti, nebo lokality v jejich blízkosti, využívání pro rezidenční bydlení nebo využívání jiných oblastí zranitelnými skupinami obyvatelstva. V případě, že se při průzkumu půdy prokáže, že potenciálně kontaminovaná lokalita ve skutečnosti kontaminována není, členský stát by již neměl danou lokalitu považovat za potenciálně kontaminovanou, ledaže se podezření na kontaminaci zakládá na nových důkazech.

- (62) Vzhledem k tomu, že počet potenciálně kontaminovaných a kontaminovaných lokalit může být velmi vysoký a míra rizika, které kontaminovaná lokalita představuje, může mít rozmezí od velmi nízké míry až po velmi vysokou, je vhodné uplatňovat k identifikaci a průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit a k nakládání s kontaminovanými lokalitami postupný přístup založený na posouzení rizik. Tento přístup může členským státům umožnit, aby určité lokality prioritizovaly. Díky prioritizaci určitých lokalit mohou členské státy zohlednit potenciální riziko, jež podezření na kontaminaci nebo potvrzený případ kontaminace představuje pro lidské zdraví a životní prostředí, jakož i sociální nebo hospodářský kontext. Hodnocení potenciálního rizika použité při této prioritizaci je mnohem obecnější než posouzení rizik pro konkrétní lokalitu, které se provádí v kontaminované lokalitě.
- (63) K identifikaci potenciálně kontaminovaných lokalit by členské státy měly shromažďovat důkazy mimo jiné prostřednictvím historického výzkumu, při němž se zjišťují informace o průmyslových činnostech, mimořádných událostech a haváriích za použití starých map, archivů, článků z tisku, environmentálních povolení a oznámení ze strany veřejnosti nebo orgánů, jakož i údajů získaných na základě humánního biomonitoringu nebo environmentálního monitoringu z výzkumných projektů. Členské státy by měly sestavit seznam potenciálně kontaminujících činností a měly by mít možnost prioritizovat některé potenciálně kontaminované lokality, u nichž je největší pravděpodobnost, že budou představovat potenciální riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí, a to na základě druhu činnosti, rozsahu potenciální kontaminace, podezření na bezprostřední riziko nebo jiných relevantních informací. Vzhledem k tomu, že počet potenciálně kontaminovaných lokalit by se mohl v průběhu času vyvíjet, mělo by být první určení těchto lokalit dokončeno ve stanoveném časovém rámci na základě stávajících důkazů, zatímco další určení těchto lokalit by mělo být provedeno prostřednictvím systematického přístupu.

- (64) Aby bylo zajištěno, že průzkumy půdy v potenciálně kontaminovaných lokalitách budou prováděny včas a účinně, měly by být členské státy kromě povinnosti stanovit časový rámec pro provedení tohoto průzkumu povinny určit také konkrétní události, na jejichž základě se tato šetření spustí. Tyto spouštěcí události by mohly zahrnovat žádost o environmentální či stavební povolení nebo povolení vyžadované podle právních předpisů Unie či vnitrostátních právních předpisů či přezkum takového povolení, činnosti zahrnující těžbu půdy, změny ve využití půdy nebo transakce s pozemky či nemovitostmi. Průzkumy půdy by mohly probíhat v různých fázích, jako je předběžná dokumentární studie, historická studie zaměřená na konkrétní lokalitu za účelem shromáždění informací o minulých průmyslových činnostech, mimořádných událostech nebo haváriích, prohlídka na místě, předběžné nebo průzkumné šetření, podrobnější či popisné šetření a terénní nebo laboratorní zkoušky, a mohly by zahrnovat posouzení rizik, která kontaminace představuje pro lidské zdraví a životní prostředí, pro konkrétní lokalitu. Je-li zjištěna kontaminace, měla by se na základě průzkumu půdy charakterizovat kontaminace a její environmentální kontext a měly by být poskytnuty základní informace pro posouzení rizik pro konkrétní lokalitu a pro koncipování případných opatření ke snížení rizik, jež by mohla být zapotřebí. Za průzkum půdy by mohly být v případě potřeby považovány rovněž základní zprávy a monitorovací opatření prováděná v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU³⁶.

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích a emisích z chovů hospodářských zvířat (integrovaná prevence a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

- (65) Při nakládání s kontaminovanými lokalitami je nutná flexibilita, aby se zohlednily náklady, přínosy a místní specifika. Členské státy by proto pro účely identifikace a průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit a nakládání s kontaminovanými lokalitami měly přinejmenším přijmout postupný přístup založený na posouzení rizik, který by zohledňoval rozdíly mezi těmito dvěma kategoriemi, a umožňoval tak přidělovat zdroje s ohledem na konkrétní environmentální, sociální a ekonomický kontext. Rozhodnutí o nakládání s kontaminovanými lokalitami, a to i ohledně postupného přístupu založeného na posouzení rizik, by měla být přijímána na základě povahy a rozsahu potenciálních rizik pro lidské zdraví, včetně expozice kontaminujícím látkám u zranitelných skupin obyvatelstva, jako jsou těhotné ženy, osoby se zdravotním postižením, starší osoby a děti, a pro životní prostředí v důsledku expozice kontaminujícím látkám v půdě nebo kontaminujícím látkám, které migrovaly do podzemních vod, a, pokud možno, na základě kumulativních účinků na lidské zdraví, půdní ekosystémy a související ekosystémové služby.
- (66) Při posuzování rizik by měly být zohledněny přirozené a antropogenní pozadové úrovně, neboť ty by rovněž mohly pomoci při stanovování cílů v oblasti sanace půdy nebo hospodaření s ní.

- (67) Výsledky analýzy nákladů a přínosů provedení posouzení rizik pro konkrétní lokalitu nebo sanace půdy by měly být pozitivní. Například v případě malých kontaminovaných lokalit by mohlo být podrobné posouzení rizik pro konkrétní lokalitu dražší než okamžitá sanace půdy, nebo by mohla být lokalita jednoznačně a závažným způsobem kontaminována tak, že by pro konkrétní lokalitu za účelem přijetí rozhodnutí o sanaci půdy podrobné posouzení rizik nebylo potřebné. V takových případech lze počet kroků v rámci postupného přístupu založeného na posouzení rizik k identifikaci a průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit a k nakládání s kontaminovanými lokalitami snížit, neboť podrobné posouzení rizik pro konkrétní lokalitu má jen malou přidanou hodnotu. Členské státy by měly u konkrétní lokality stanovit zvláštní metodiku pro posouzení rizik konkrétních kontaminovaných lokalit. Členské státy by také měly určit, co představuje nepřijatelné riziko vyplývající z kontaminované lokality, a to na základě vědeckých poznatků, zásady předběžné opatrnosti, místních specifik a současného a plánovaného využívání půdy.

- (68) V zájmu snížení rizik kontaminovaných lokalit na přijatelnou úroveň pro lidské zdraví a životní prostředí by měly členské státy zajistit, aby byla přijata odpovídající opatření ke snížení rizik včetně sanace půdy. Optimální opatření ke snížení rizik by měla být udržitelná a měla by být vybrána na základě vyváženého rozhodovacího procesu, který zohledňuje environmentální, sociální a ekonomické dopady. Volba techniky nebo opatření závisí na kombinaci kritérií, jako je povaha kontaminujících látek, vlastnosti půdy, rozsah kontaminace, dostupný čas a prostor, rozpočtová omezení, cíle sanace půdy, současné a plánované využití půdy a potenciál ke zlepšení zdraví půdy. Opatření ke snížení rizik by neměla mít negativní dopad na posouzení a řízení rizik v povodích souvisejících s místy odběru vody určené k lidské spotřebě, jež jsou stanoveny v článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184³⁷. Vzhledem k tomu, že sanace půdy se zaměřuje na odstranění rizika, jež kontaminace půdy představuje pro lidské zdraví nebo životní prostředí, mohlo by se stát, že jiné půdní deskriptory sanace půdy nezlepší. Některé techniky sanace půdy mohou mít na zdraví půdy i negativní dopad. Proto je třeba vzít v potaz všechny výhody a nevýhody sanačních technik. Mělo by být možné kvalifikovat opatření přijatá podle jiných právních předpisů Unie jako opatření ke snížení rizik podle této směrnice, pokud tato opatření účinně snižují rizika, která kontaminované lokality představují.

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 ze dne 16. prosince 2020 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 435, 23.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

- (69) Při průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit a při nakládání s kontaminovanými lokalitami by měla být dodržována zásada „znečišťovatel platí“ a zásady předběžné opatrnosti a proporcionality. Členské státy by měly usilovat o zjištění znečišťovatele a stanovit hierarchii nebo rozhodovací řetězec odpovědnosti s cílem určit fyzickou nebo právnickou osobu odpovědnou za to, aby nesla náklady na průzkum půdy, posouzení rizik a opatření ke snížení rizik. Členské státy by měly mít možnost se rozhodnout, zda budou dále rozlišovat mezi lokalitami kontaminovanými již v minulosti a nově kontaminovanými lokalitami a uplatňovat přísnější přístup ke kontaminaci způsobené po určitém referenčním datu. V případě kontaminovaných lokalit, u nichž nelze zjistit fyzickou nebo právnickou osobu odpovědnou za kontaminaci, by členské státy měly mít možnost, aby ke splnění povinností týkajících se průzkumu půdy a sanace půdy využily finančních nástrojů a finančních programů Unie.
- (70) Kontaminace půdy je již upravena právními předpisy Unie, jako jsou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU nebo 2004/35/ES³⁸. Ustanoveními této směrnice nejsou požadavky vyplývající z relevantních právních předpisů Unie dotčeny.

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj>).

- (71) Průzkumy půdy, posouzení rizik nebo opatření ke snížení rizik, které byly provedeny na potenciálně kontaminovaných lokalitách nebo kontaminovaných lokalitách před ... [den vstupu této směrnice v platnost] a které splňují požadavky stanovené v této směrnici, by měly být považovány za vhodné pro splnění požadavků stanovených v této směrnici pro dané lokality.
- (72) Opatření přijatá podle této směrnice by měla rovněž zohledňovat další cíle politiky Unie, jako jsou cíle sledované nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1252³⁹, a to zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin pro průmysl Unie.

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1252 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020 (Úř. věst. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

- (73) Zásadní součástí politiky v oblasti půdy je transparentnost, která zajišťuje odpovědnost a informovanost veřejnosti, spravedlivé tržní podmínky a možnost monitorování pokroku. Členské státy by proto měly zřídit a spravovat národní registry potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit. Tyto registry by měly obsahovat informace o konkrétních lokalitách a měly by být veřejně přístupné v online databázi georeferencovaných prostorových dat. Jsou-li registry zřízeny na nižší než celostátní úrovni, měly by členské státy zajistit koordinované vnitrostátní vstupní místo k jednotlivým registrům na nižší než celostátní úrovni, například prostřednictvím centralizovaných vnitrostátních internetových stránek obsahujících internetové odkazy. Registry by měly obsahovat informace, které jsou nezbytné pro informování veřejnosti o existenci potenciálně kontaminovaných lokalit a o nakládání s kontaminovanými lokalitami. Vzhledem k tomu, že v případě potenciálně kontaminovaných lokalit může na přítomnost kontaminace půdy ze své podstaty existovat pouze podezření, je s cílem předejít zbytečným obavám zapotřebí veřejnosti sdělit a jasně vysvětlit, jaký je mezi potenciálně kontaminovanými lokalitami a kontaminovanými lokalitami rozdíl. Registry, které existují ke dni ... [den vstupu této směrnice v platnost] a které splňují požadavky stanovené v této směrnici, by měly být považovány za vhodné ke splnění požadavků stanovených v této směrnici.

- (74) Ustanovení čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) vyžaduje, aby členské státy poskytly prostředky nezbytné k zajištění účinné soudní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie. Kromě toho by v souladu s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí⁴⁰ (dále jen „Aarhuská úmluva“), kterou Evropské společenství schválilo dne 17. února 2005 rozhodnutím Rady 2005/370/ES⁴¹, mají mít příslušníci dotčené veřejnosti přístup ke spravedlnosti, aby přispěli k ochraně práva žít v prostředí, které je z hlediska zdraví a životní pohody každého jednotlivce odpovídající.

⁴⁰ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj>.

⁴¹ Rozhodnutí Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 o uzavření Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2005/370/oj>).

- (75) Jak objasňuje judikatura Soudního dvora Evropské unie⁴², členským státům není povoleno omezovat aktivní legitimaci k podání žaloby proti rozhodnutí orgánu veřejné moci na ty jednotlivce z dotčené veřejnosti, kteří se účastnili rozhodovacího procesu, jenž vedl k přijetí tohoto rozhodnutí. Kromě toho by každý přezkum měl být spravedlivý, nestranný, včasný a nikoli nepřiměřeně nákladný a měl by poskytovat přiměřené prostředky nápravy, včetně případné zdržovací žaloby. Kromě toho má být v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie⁴³ dotčené veřejnosti přinejmenším umožněn přístup ke spravedlnosti.

⁴² Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 14. ledna 2021; *LB a další v. College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren*; C-826/18, ECLI:EU:C:2021:7, body 58 a 59.

⁴³ Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 25. července 2008, *Dieter Janecek v. Freistaat Bayern*, C-237/07, ECLI:EU:C:2008:447, bod 42; rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. listopadu 2014, *Client Earth v. Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs*, C-404/13, ECLI:EU:C:2014:2382, bod 56; rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 26. června 2019, *Craeynest a další*, C-723/17, ECLI:EU:C:2019:533, bod 56; rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 19. prosince 2019, *Deutsche Umwelthilfe eV v. Freistaat Bayern*, C-752/18, ECLI:EU:C:2019:1114, bod 56.

- (76) Směrnice (EU) 2019/1024 nařizuje zveřejňování informací veřejného sektoru v bezplatných a otevřených formátech. Celkovým cílem směrnice (EU) 2019/1024 je pokračovat v posilování ekonomiky Unie založené na datech tím, že se zvýší množství interoperabilních údajů veřejného sektoru dostupných pro opakované použití, zajistí se spravedlivá hospodářská soutěž a snadný přístup k informacím veřejného sektoru a posílí se přeshraniční inovace založené na datech. Hlavní zásadou uvedené směrnice je, že informace veřejného sektoru by se měla řídit zásadou „otevřených dat již od návrhu“. Cílem směrnice 2003/4/ES je zaručit právo na přístup k informacím o životním prostředí v členských státech v souladu s Aarhuskou úmluvou. Aarhuská úmluva a směrnice 2003/4/ES obsahují rozsáhlé povinnosti, které se týkají zpřístupňování informací o životním prostředí na vyžádání i aktivního šíření těchto informací. Ve směrnici 2003/4/ES je stanoven omezený seznam výjimek z šíření nebo zveřejňování informací o životním prostředí s přihlédnutím k veřejnému zájmu, kterému šíření slouží, v případě, že by šíření nebo zveřejnění informací mělo nepříznivý vliv na určité zájmy. Mezi tyto zájmy patří veřejná bezpečnost nebo národní obrana, důvěrnost obchodních nebo průmyslových informací, pokud ji stanovují právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy pro ochranu oprávněných hospodářských zájmů, včetně veřejného zájmu zachovat statistickou důvěrnost a daňové tajemství, a důvěrnost osobních údajů nebo spisů týkajících se fyzické osoby v případě, že tato osoba nedala souhlas se zpřístupněním těchto informací veřejnosti, pokud tuto důvěrnost stanovují právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy. Směrnice 2007/2/ES má také širokou oblast působnosti, která zahrnuje sdílení prostorových informací, včetně datových souborů týkajících se různých environmentálních témat. Je důležité, aby ustanovení této směrnice týkající se přístupu k informacím a ujednání o sdílení údajů doplňovala směrnice (EU) 2019/1024, 2003/4/ES a 2007/2/ES a nevytvářela samostatný právní režim. Proto by ustanoveními této směrnice o informování veřejnosti a o informacích o monitorování jeho provádění neměly být uvedené směrnice dotčeny.

- (77) Rovněž je důležité, aby ustanovení této směrnice týkající se ujednání o sdílení údajů umožnila členským státům opakovaně využívat stávající datové infrastruktury zřízené podle směrnic (EU) 2019/1024 a 2007/2/ES s cílem zajistit účinnou a včasnou výměnu informací. Za tímto účelem by členské státy a Komise mohly využívat nástroje, jako je REPORTNET, spravované agenturou EEA. Tento přístup se řídí zásadou „pouze jednou“ a zamezuje uložení další zátěže pro členské státy při zřizování specializované datové infrastruktury podle této směrnice.
- (78) Za účelem zajištění nezbytného přizpůsobení pravidel pro monitorování zdraví půdy a nakládání s kontaminovanými lokalitami by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změnu této směrnice s cílem přizpůsobit metodiky monitorování zdraví půdy, orientační seznam opatření ke snížení rizik a fáze a zásady pro posouzení rizik pro konkrétní lokalitu vědeckému a technickému pokroku. Zvláště důležité je, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁴⁴. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

⁴⁴ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (79) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, aby stanovila formáty nebo metody pro sdílení či shromažďování údajů o zdraví půdy a pro začlenění těchto údajů do digitálního portálu s údaji o zdraví půdy a aby stanovila formát, strukturu a podrobná ujednání pro elektronické podávání údajů a informací Komisi. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁴⁵.

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (80) Za účelem poskytnutí podpory členským státům při plnění jejich povinností podle této směrnice by Komise měla ve spolupráci s členskými státy a případně dalšími zúčastněnými stranami vypracovat dokumenty a vyvinout vědecké nástroje, včetně možných metodik a postupů, které by mohly být použity. Z těchto dokumentů a vědeckých nástrojů by členské státy získaly včas zásadní informace a zároveň by zajistily flexibilitu umožňující již zavedené metodiky a postupy dále rozvíjet. Měly by být doplněny o nezbytnou pomoc a budování kapacit. Komise by měla členským státům poskytovat nezbytné budování kapacit a pomoc a podporovat mnohostrannou harmonizaci metod, a tím odstranit stávající nedostatky v údajích a problematická místa v pracovním postupu sdílením odborných poznatků. Za tímto účelem by Komise měla vycházet ze stávajících mechanismů na úrovni Unie a na mezinárodní úrovni, včetně iniciativy *Soil BON*, *Global Soil Partnership* (Globální partnerství v oblasti půdního hospodářství), *SOILveR*, *NICOLE*, *EUROSOLAN*, zrcadlových skupin v rámci mise EU s názvem „Dohoda o půdě pro Evropu“ a *EIONET*. Komise by měla podporovat přeshraniční spolupráci mezi členskými státy s cílem zajistit uplatňování harmonizovaného přístupu k monitorování půdy a rovné podmínky mezi sousedními půdními okrsky.

- (81) Kromě vypracování dokumentů a vývoje vědeckých nástrojů by Komise měla organizovat pravidelné výměny informací, zkušeností a osvědčených postupů týkajících se uplatňování této směrnice mezi členskými státy a případně s dalšími zainteresovanými subjekty. Tyto výměny informací by navíc mohly poskytnout příležitost k diskusi o těchto otázkách: informování veřejnosti o výsledcích hodnocení zdraví půdy; postupy, které zlepšují odolnost půdy; kontaminace jiná než antropogenní kontaminace z bodového zdroje; uplatňování hierarchie odpovědnosti určující stranu nebo strany odpovědné za nakládání s kontaminovanými lokalitami; nakládání s tzv. „osiřelými“ lokalitami; techniky sanace půdy pro kontaminované lokality; identifikace a hodnocení přirozených a antropogenních požadových úrovní; přístupy k určení oblastí, v nichž nejsou splněna jednotlivá kritéria zdravého stavu půdy; postupy systému řízení kvality pro laboratoře a zásady pro zmírňování záborů půdy.

- (82) Do ... [90 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] by Komise měla provést fakticky podložené hodnocení a případně tuto směrnici revidovat, a to na základě výsledků hodnocení zdraví půdy. Při tomto hodnocení by se mělo posoudit zejména to, zda je v zájmu dosažení cílů této směrnice potřeba stanovit konkrétnější požadavky. Při tomto hodnocení by se mělo rovněž posoudit, zda je potřeba přizpůsobit definici zdravé půdy vědeckému a technickému pokroku doplněním ustanovení o určitých půdních deskriptorech nebo kritériích pro zdravý stav půdy na základě nových vědeckých poznatků týkajících se ochrany půdy nebo na základě problému specifického pro některý členský stát, který vyplývá z nových environmentálních či klimatických okolností. V souladu s bodem 22 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů má být uvedené hodnocení založeno na kritériích účinnosti, účelnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty a mělo by poskytnout základ pro posouzení dopadů možných budoucích kroků.

- (83) K dosažení vize, podle níž bude do roku 2050 veškerá půda zdravá, a k zajištění dlouhodobého poskytování ekosystémových služeb prostřednictvím půdy v celé Unii jsou nezbytná koordinovaná opatření všech členských států. Individuální opatření členských států se ukázala jako nedostatečná, protože degradace půdy pokračuje a dokonce se zintenzivňuje. Jelikož cílů této směrnice nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (84) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725⁴⁶ a dne 11. prosince 2023 vydal své stanovisko.

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (85) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech⁴⁷ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

⁴⁷ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Cíle a předmět

1. Cílem této směrnice je zavést pevný a soudržný rámec pro monitorování půdy pro veškerou půdu v celé Unii, snížit kontaminaci půdy na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro lidské zdraví a životní prostředí, neustále zlepšovat zdraví půdy v Unii, udržet půdu ve zdravém stavu a předcházet všem aspektům degradace půdy a řešit je, a to s cílem dosáhnout do roku 2050 zdravé půdy, tak aby mohla poskytovat rozmanité ekosystémové služby v rozsahu, který bude dostatečný pro uspokojení environmentálních, společenských a hospodářských potřeb, předcházení dopadům změny klimatu a úbytku biologické rozmanitosti a jejich zmírňování, zvýšení odolnosti vůči přírodním katastrofám a z hlediska potravinové bezpečnosti.
2. Tato směrnice stanoví rámec a opatření týkající se:
 - a) monitorování a hodnocení zdraví půdy;
 - b) odolnosti půdy a
 - c) nakládání s kontaminovanými lokalitami.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na veškerou půdu na území členských států.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „půdou“ svrchní vrstva zemské kůry, která se nachází mezi skalním podložím nebo mateční horninou a zemským povrchem a která se skládá z minerálních částic, organické hmoty, vody, vzduchu a živých organismů;
- 2) „ekosystémem“ dynamický komplex společenstev rostlin, živočichů a mikroorganismů a jejich neživého prostředí, působící ve vzájemných vazbách jako funkční jednotka;
- 3) „ekosystémovými službami“ přímé nebo nepřímé přispívání ekosystémů k zajištění environmentálních, hospodářských, sociálních, kulturních a jiných přínosů, které z těchto ekosystémů pro lidi plynou;
- 4) „biologickou rozmanitostí půdy“ rozmanitost života v půdě, od genů po společenstva organismů, a ekologické komplexy, jejichž jsou součástí, tedy komplexy sahající od půdních mikrostanovišť po krajinu;

- 5) „zdravím půdy“ fyzický, chemický a biologický stav půdy, který je rozhodný pro její schopnost fungovat jako vitální živý systém a poskytovat ekosystémové služby;
- 6) „odolností půdy“ schopnost půdy udržet si své funkce a zachovat si schopnost poskytovat ekosystémové služby, odolávat narušením a zotavovat se z nich;
- 7) „postupy hospodaření s půdou“ postupy, které ovlivňují fyzické, chemické nebo biologické vlastnosti půdy;
- 8) „půdním okrskem“ část území členského státu, která byla tímto členským státem vymezena v souladu s touto směrnicí;
- 9) „půdní jednotkou“ prostorově vymezená plocha v rámci půdního okrsku, které je výsledkem průniku souborů prostorových dat používaných jako faktory pro statistickou homogenitu v rámci daného půdního okrsku;
- 10) „půdním deskriptorem“ parametr popisující fyzikální, chemickou nebo biologickou charakteristiku zdraví půdy;
- 11) „hodnocením zdraví půdy“ hodnocení zdraví půdy na základě měření nebo odhadu hodnot půdních deskriptorů;
- 12) „kontaminací půdy“ přítomnost látky v půdě v míře, která může být přímo či nepřímo škodlivá pro lidské zdraví nebo životní prostředí;
- 13) „kontaminující látkou“ látka, která může způsobit kontaminaci půdy nebo kontaminaci skalního podloží nebo mateční horniny;

- 14) „potenciálně kontaminovanou lokalitou“ vymezená oblast, v níž na základě relevantních důkazů existuje podezření na kontaminaci půdy nebo na kontaminaci skalního podloží nebo mateční horniny způsobenou antropogenními činnostmi z bodových zdrojů;
- 15) „kontaminovanou lokalitou“ vymezená oblast, v níž byla potvrzena kontaminace půdy nebo kontaminace skalního podloží nebo mateční horniny způsobená antropogenními činnostmi z bodových zdrojů;
- 16) „pevninskou plochou“ povrch Země, který není soustavně pokrytý vodními útvary;
- 17) „krajinným pokryvem“ fyzický a biologický pokryv povrchu Země;
- 18) „zakrytím půdy“ zakrytí půdy materiálem, který je zcela nebo částečně nepropustný;
- 19) „zakrytou půdou“ plocha půdy, na níž došlo k zakrytí půdy;
- 20) „odstraněním půdy“ dočasné nebo dlouhodobé úplné či částečné odstranění půdy v určité oblasti;
- 21) „odkrytím“ přeměna zakryté půdy na půdu, která není zakrytá půda;
- 22) „přenosovou funkcí“ matematické pravidlo, které umožňuje převést hodnotu měření provedeného pomocí metodiky odlišné od referenční metodiky na hodnotu, která by byla získána při měření půdy pomocí referenční metodiky;

- 23) „dotčenou veřejností“ veřejnost, která je nebo může být dotčena degradací půdy nebo která má zájem na rozhodovacích postupech souvisejících s prováděním povinností podle této směrnice, včetně vlastníků půdy a uživatelů půdy, jakož i nevládních organizací, které podporují ochranu lidského zdraví nebo životního prostředí a splňují veškeré požadavky podle vnitrostátních právních předpisů;
- 24) „regenerací půdy“ záměrná činnost zaměřená na změnu stavu půdy z degradovaného na zdravý;
- 25) „rizikem“ pravděpodobnost škodlivých účinků na lidské zdraví nebo životní prostředí v důsledku expozice kontaminací půdy nebo kontaminací skalního podloží nebo mateční horniny;
- 26) „průzkumem půdy“ proces, který lze provádět v mnoha a opakujících se fázích s cílem posoudit přítomnost a úroveň kontaminujících látek v půdě, ve skalním podloží nebo v mateční hornině a v relevantních případech charakterizovat a vymezit rozsah kontaminované lokality;
- 27) „sanací půdy“ soubor opatření, která snižují, izolují nebo imobilizují koncentrace kontaminujících látek v půdě, ve skalním podloží nebo v mateční hornině;
- 28) „opatřeními ke snížení rizik“ opatření, jejichž cílem je snížit rizika, která představují kontaminované lokality pro lidské zdraví a životní prostředí, a to buď sanací půdy, nebo změnou vazby mezi prostředkem kontaktu se zdrojem kontaminace a receptorem, aniž by se změnila vlastnosti samotné kontaminace.

Článek 4
Půdní okrsky a půdní jednotky

1. Členské státy zřídí k administrativním účelům jeden nebo více půdních okrsků, které pokrývají celé jejich území a za něž odpovídá jeden nebo více příslušných orgánů určených podle článku 5.
2. Členské státy zřídí půdní jednotky, které společně pokrývají celé jejich území, pro účely koncipování monitorování a podávání zpráv o zdraví půdy s příslušnou mírou chybovosti v rámci dotyčné půdní jednotky, přičemž zohlední:
 - a) zeměpisný rozsah půdních okrsků zřízených podle odstavce 1;
 - b) typ půdy definovaný v mapě půdních regionů Evropské unie a sousedních zemí v měřítku 1:5 000 000, kterou ve spolupráci se Společným výzkumným střediskem (JRC) zveřejnil Spolkový institut pro geovědy a přírodní zdroje (BGR);
 - c) kategorie využití půdy, s výjimkou vodních útvarů, jak jsou uvedeny v nařízení (EU) 2018/841.
3. Pro účely zřízení svých půdních jednotek mohou členské státy použít aktualizace údajů uvedených v odstavci 2 nebo podrobnější údaje rovnocenné těmto údajům, jsou-li na úrovni Unie, na celostátní nebo nižší úrovni k dispozici.

Členské státy mohou při zřizování svých půdních jednotek zohlednit další prostorová data, jako jsou data týkající se podnebí, environmentálních zón, jak jsou popsány v relevantních vědeckých studiích či zprávách, nebo povodí.

Článek 5

Příslušné orgány

Členské státy určí příslušné orgány, které jsou na odpovídající úrovni odpovědné za plnění povinností stanovených v této směrnici.

Kapitola II

Monitorování a hodnocení zdraví půdy

Článek 6

Rámec pro monitorování zdraví půdy, zakrytí půdy a odstranění půdy

1. Členské státy zavedou rámec pro monitorování (dále jen „rámec pro monitorování půdy“) na úrovni, která je vhodná pro půdní deskriptory a ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy, aby zajistily provádění pravidelného, uceleného a přesného monitorování zdraví půdy, zakrytí půdy a odstranění půdy v souladu s tímto článkem a s přílohami I a II.

Rámec pro monitorování půdy vychází ze stávajících rámců pro monitorování na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie, případně včetně údajů ze statistického průzkumu využívání půdy a krajinného pokryvu (LUCAS).

V případě potřeby mohou členské státy svůj rámec pro monitorování půdy upravit pro účely svých nejvzdálenějších regionů tak, aby zohledňoval specifické rysy těchto regionů.

2. Členské státy monitorují zdraví půdy v každé půdní jednotce a zakrytí půdy a odstranění půdy v každém půdním okrsku.
3. Rámec pro monitorování půdy se zakládá na:
 - a) půdních deskriptorech a kritériích zdravého stavu půdy uvedených v článku 7;
 - b) místech odběru vzorků, která se určí v souladu s čl. 9 odst. 1;
 - c) měřeních půdy, která mají být provedena členskými státy a případně Komisí v souladu s čl. 9 odst. 3 a 4;
 - d) vědecky podložených datech a produktech založených na dálkovém průzkumu Země, jak jsou uvedeny v odstavci 4 tohoto článku, pokud existují;
 - e) ukazatelích zakrytí půdy a odstranění půdy uvedených v čl. 7 odst. 1 druhém pododstavci.

4. Komise a Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) využijí stávající data založená na kosmických technologiích a produkty poskytované v rámci složky Copernicus Kosmického programu Unie, zřízeného nařízením (EU) 2021/696, k tomu, aby ve spolupráci s členskými státy prozkoumaly možnosti a vyvinuly produkty pro poskytování dat o půdě založené na dálkovém průzkumu Země, poskytly členským státům nezbytná data ohledně ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy a podpořily je při monitorování relevantních půdních deskriptorů.
5. Do ... [24 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] zřídí Komise a agentura EEA na základě stávajících údajů digitální portál s údaji o zdraví půdy (dále jen „digitální portál s údaji o zdraví půdy“), který ve formátu georeferencovaných prostorových dat poskytne přístup alespoň k dostupným údajům o zdraví půdy agregovaným na úrovni půdních jednotek nebo na podrobnější úrovni, které vyplývají z:
- a) měření půdy podle čl. 9 odst. 3 a 4;
 - b) příslušných dat a produktů pro poskytování dat o půdě založených na dálkovém průzkumu Země podle odstavce 4 tohoto článku.

Zpracování údajů o zdraví půdy uvedených v prvním pododstavci a přístup k nim se provádí v souladu s příslušnými právními předpisy Unie.

6. Komise a agentura EEA zajistí, aby před zveřejněním údajů o zdraví půdy prostřednictvím digitálního portálu s údaji o zdraví půdy byla členským státům včas a efektivně poskytnuta možnost údaje o zdraví půdy přezkoumat a požádat o opravu případných chyb. Komise a agentura EEA zajistí, aby tato možnost byla poskytnuta i v souvislosti s jakoukoli jinou zprávou, která má být zveřejněna na digitálním portálu s údaji o zdraví půdy a založena na rámci pro monitorování půdy.
7. Digitální portál s údaji o zdraví půdy může poskytovat přístup i k jiným údajům týkajícím se zdraví půdy, než jsou údaje uvedené v odstavci 5, pokud byly tyto údaje o zdraví půdy sdíleny nebo shromažďovány v souladu s formáty nebo metodami stanovenými Komisí podle odstavce 9.
8. Digitální portál s údaji o zdraví půdy neposkytuje přístup k údajům a informacím, jejichž zveřejnění by mělo nepříznivý dopad na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu.
9. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví formáty nebo metody pro sdílení nebo shromažďování údajů uvedených v tomto článku nebo pro začlenění těchto údajů do digitálního portálu s údaji o zdraví půdy. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.

Článek 7

Půdní deskriptory, kritéria zdravého stavu půdy a ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy

1. Při monitorování a hodnocení zdraví půdy použijí členské státy půdní deskriptory uvedené v příloze I částech A, B a C.

Při monitorování zakrytí půdy a odstranění půdy použijí členské státy ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy uvedené v příloze I části D.

2. Při hodnocení zdraví půdy použijí členské státy kritéria zdravého stavu půdy, které se skládají z:
 - a) nezávazných udržitelných cílových hodnot uvedených v příloze I částech A a B a
 - b) provozních spouštěcích hodnot stanovených podle odstavce 6.
3. Členské státy stanoví seznam organických kontaminujících látek pro půdní deskriptor týkající se kontaminace půdy uvedený v příloze I části B. Pro tento účel mohou členské státy zohlednit orientační seznam kontaminujících látek v půdě uvedený v článku 8.

4. Členské státy stanoví seznam kontaminujících látek pro půdní deskriptory související s kontaminací půdy uvedené v příloze I části C, včetně pesticidů, jejich metabolitů a per- a polyfluoralkylových látek (PFAS), které představují pro lidské zdraví a životní prostředí největší riziko, přičemž zohlední orientační seznam kontaminujících látek v půdě uvedený v článku 8, jakož i dostupné relevantní informace o:
- a) toxicitě dané kontaminující látky v půdě;
 - b) persistenci a mobilitě dané kontaminující látky v půdě;
 - c) možných zdrojích a výskytu dané kontaminující látky v půdě;
 - d) kvantitativních údajích týkajících se objemu výroby, používání, spotřeby nebo prodeje příslušných látek v dotčených členských státech;
 - e) údajích z humánního monitoringu z výzkumných projektů a o přítomnosti kontaminujících látek ve složkách životního prostředí.
5. Členské státy stanoví nezávazné udržitelné cílové hodnoty pro půdní deskriptory uvedené v příloze I části B v souladu s ustanoveními přílohy I části B třetího sloupce.

6. Členské státy stanoví jednu nebo více provozních spouštěcích hodnot pro každý půdní deskriptor uvedený v příloze I částech A a B, které odrážejí úroveň degradace půdy, na jejichž základě je potřebná podpora pro účely zdraví půdy a odolnosti půdy v souladu s článkem 11 této směrnice.

Členské státy mohou stanovit provozní spouštěcí hodnotu pro jeden nebo více půdních deskriptorů na stejné úrovni, jako je nezávazná udržitelná cílová hodnota pro tyto půdní deskriptory.

7. Členské státy mohou stanovit půdní deskriptory a ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy nad rámec těch, které jsou uvedeny v příloze I.
8. Členské státy informují Komisi o stanovení nebo úpravě půdních deskriptorů, ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy nebo kritérií zdravého stavu půdy v souladu s odstavci 1 až 8.

Článek 8

Orientační seznam kontaminujících látek v půdě

1. Komise ve spolupráci s členskými státy sestaví orientační seznam obsahující jak kontaminující látky v půdě s potenciálními významnými riziky pro zdraví půdy a odolnost půdy, lidské zdraví nebo životní prostředí, tak i kontaminující látky v půdě, pro něž jsou zapotřebí údaje, aby bylo možno řešit dopad těchto potenciálně významných rizik.

2. Kontaminující látky v půdě, včetně pesticidů, jejich metabolitů a PFAS, které mají být zařazeny na orientační seznam uvedený v odstavci 1, se vybírají na základě jejich potenciálu představovat významné riziko pro zdraví půdy a odolnost půdy, lidské zdraví nebo životní prostředí, na základě jejich toxicity a na základě expozice vůči těmto látkám v celé Unii.
3. Do ... [18 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] vypracuje Komise ve spolupráci s členskými státy orientační seznam kontaminujících látek v půdě uvedený v odstavci 1 a v případě potřeby jej aktualizuje na základě výsledků monitorování a hodnocení zdraví půdy provedených podle této kapitoly a s ohledem na vědecký a technický pokrok.

Článek 9

Měření a metodiky

1. Členské státy určí počet a lokaci míst odběru vzorků za použití metodiky stanovené v příloze II části A.

Pro účely prvního pododstavce poskytne Komise členským státům relevantní mapy půdních deskriptorů, místa počátečního odběru vzorků a relevantní údaje související s místy odběru vzorků shromážděné v rámci předchozích průzkumů půdy LUCAS.

2. Po určení počtu a lokace míst odběru vzorků a před provedením výběrového šetření oznámí členské státy Komisi veškeré případné potřeby podpory, pokud jde o odběr vzorků v terénu a analýzu půdy, jakož i jakékoli další potřeby související s výběrovým šetřením.

Komise uvedené potřeby posoudí a v koordinaci s dotčenými členskými státy stanoví odpovídající úroveň podpory.

V případě, že Komise poskytne podporu podle tohoto odstavce, dotčený členský stát výběrové šetření odpovídajícím způsobem upraví. Dotčený členský stát a Komise stanoví pro tuto podporu praktická ujednání formou písemné dohody.

V případě, že Komise poskytne podporu při odběru vzorků v terénu, dotčený členský stát zajistí, aby Komise mohla provádět odběr vzorků půdy *in situ*.

3. Členské státy a Komise, pokud poskytuje podporu podle odstavce 2 v souladu s písemnou dohodou podle třetího pododstavce uvedeného odstavce, provádějí měření půdy odebráním vzorků půdy v místech odběru vzorků uvedených v odstavci 1 a shromažďují, zpracovávají a analyzují relevantní údaje za účelem stanovení:

- a) hodnot půdních deskriptorů uvedených v příloze I;
- b) případně hodnot dalších půdních deskriptorů uvedených v čl. 7 odst. 7.

Členské státy jsou osvobozeny od povinnosti odebírat vzorky ze zakryté půdy a z oblastí, v nichž byla půda odstraněna.

Členské státy mohou z měření elektrické vodivosti uvedeného v příloze I části A vyloučit oblasti, které nejsou ohroženy zasolením, informují o tom Komisi a poskytnou vysvětlení.

Odběr vzorků půdy *in situ* se provádí v souladu s minimálními kritérii pro metodiku terénního výběrového šetření stanovenými v příloze II části A bodu 2.

U deskriptoru kontaminace půdy uvedeného v příloze I části C mohou členské státy omezit místa odběru vzorků na příslušnou podmnožinu celkového počtu míst odběru vzorků určených v souladu s odst. 1 prvním pododstavcem tohoto článku.

U deskriptoru ztráty biologické rozmanitosti půdy uvedeného v příloze I části C provedou členské státy měření alespoň na 5 % celkového počtu míst odběru vzorků určených v souladu s odst. 1 prvním pododstavcem tohoto článku.

4. Pokud bylo shromažďování údajů provedeno ve stejném monitorovacím cyklu, kdy bylo provedeno výběrové šetření, a podle metodik uvedených v příloze II části A bodu 2 a příloze II části B, mohou měření půdy, která mají členské státy provést podle odstavce 3 tohoto článku, případně zahrnovat měření provedená:
 - a) členskými státy v souladu se stávajícími sítěmi pro monitorování půdy a průzkumy půdy na celostátní nebo nižší úrovni;
 - b) členskými státy v souladu s právem Unie a mezinárodním právem;

- c) soukromými subjekty, výzkumnými organizacemi a dalšími stranami, jsou-li k dispozici.

Pokud jde o provedení prvního měření půdy podle odstavce 8, začíná cyklus pro shromažďování údajů podle prvního pododstavce tohoto odstavce, nakolik jsou tyto údaje k dispozici, dne ... [12 měsíců přede dnem vstupu této směrnice v platnost].

- 5. Členské státy shromažďují, zpracovávají a analyzují údaje s cílem určit hodnoty ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy uvedených v příloze I části D.
- 6. Členské státy používají:
 - a) metodiky pro stanovení nebo odhad hodnot půdních deskriptorů uvedené v příloze II části B;
 - b) minimální metodická kritéria pro stanovení hodnot ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy uvedená v příloze II části C;
 - c) veškeré požadavky stanovené Komisí v souladu s odstavcem 13 tohoto článku.

Členské státy mohou použít jiné metodiky než ty, které jsou uvedeny v prvním pododstavci písm. a) a b) tohoto odstavce, za předpokladu, že jsou k dispozici validované přenosové funkce, jak je požadováno v příloze II části B čtvrtém sloupci.

7. Členské státy zajistí, aby laboratoře nebo strany, s nimiž laboratoře uzavřely smlouvu, provádějící měření půdy, které mají provádět členské státy podle odstavce 3, uplatňovaly postupy systému řízení kvality v souladu s normou EN ISO/IEC-17025 nebo s jinými rovnocennými normami akceptovanými na úrovni Unie nebo na mezinárodní úrovni a měly přístup k vhodně kvalifikovaným pracovníkům s odpovídající odbornou přípravou a k infrastruktuře, vybavení a produktům nezbytným pro provádění měření půdy.

Při posuzování souladu s postupy systému řízení kvality mohou členské státy považovat za dostatečné, pokud mají jednu akreditaci pro kteroukoli z metodik pro stanovení hodnot půdních deskriptorů uvedených v příloze II části B.

Členské státy zajistí, aby laboratoře nebo strany, s nimiž laboratoře uzavřely smlouvu, provádějící měření půdy, které mají provádět členské státy podle odstavce 3, prokázaly svou způsobilost, pokud jde o analýzu relevantních měření:

- a) účastí na programech zkoušek odborné způsobilosti zahrnujících analytické metody na úrovních koncentrace, které jsou reprezentativní pro programy monitorování půdy, jsou-li k dispozici;
- b) analýzou referenčních materiálů, které jsou reprezentativní pro odebrané vzorky půdy, jež obsahují vhodné úrovně koncentrace, jsou-li k dispozici.

Pokud měření půdy v souladu s odstavci 3 a 4 provádí Komise, použije se tento odstavec na Komisi.

8. Členské státy a Komise, pokud poskytuje podporu podle odstavce 2, zajistí, aby první měření půdy byla provedena do ... [60 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost].
9. Členské státy zajistí, aby se nová měření půdy prováděla nejméně každých šest let v rámci jednoho odběru vzorků nebo jako součást systému průběžného odběru vzorků během příslušného šestiletého období.
10. Odchylně od odstavce 9 tohoto článku mohou členské státy před druhým a následným odběrem vzorků rozhodnout, že na části svého území nebo na celém svém území neprovedou nová měření půdy zaměřená na některý z půdních deskriptorů, je-li na základě údajů shromážděných v minulosti podle tohoto článku a článků 6, 7 a 8 a využití vědeckých důkazů, včetně prediktivních půdních modelů, za podpory statisticky významného množství údajů z terénu co do geografického a časového pokrytí, přiměřené a odůvodněné očekávat, že hodnota tohoto půdního deskriptoru se od minulého cyklu monitorování, pokud jde o nejistotu měření, významně nezměnila. Členské státy oznámí každé takové rozhodnutí bez zbytečného odkladu Komisi.

Odchylka stanovená v prvním pododstavci se nevztahuje na provádění měření půdy zaměřená na stejný deskriptor během dvou po sobě jdoucích odběrů vzorků.

11. Za každý cyklus monitorování uloží členské státy do specializovaných půdních archivů nejméně na dobu dvou cyklů monitorování reprezentativní podmnožinu vzorků půdy. Členské státy se mohou rozhodnout neukládat vzorky půdy ze svých nejvzdálenějších regionů.

Pokud členské státy uchovávají vzorky půdy ve svých specializovaných půdních archivech, určí podmínky přístupu k těmto vzorkům půdy a jejich používání.

Pokud se členské státy rozhodnou převést reprezentativní podmnožinu svých vzorků půdy do specializovaného půdního archivu Komise, zajistí tento převod Komise. Členské státy a Komise stanoví praktická opatření týkající se přepravy těchto vzorků půdy a podmínek přístupu k nim a jejich využívání. Komise předá členským státům veškeré výsledky dalších kontrol relevantních parametrů nebo budoucí analýzy nově stanovených parametrů. Tyto vzorky půdy uchovává Komise v souladu se svým protokolem archivace.

12. Členské státy zajistí, aby hodnoty ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy byly na základě dostupných informací alespoň jednou za tři roky aktualizovány.
13. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 21 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha II část B za účelem přizpůsobení referenčních metodik v ní uvedených vědeckému a technickému pokroku, zejména pokud lze hodnoty půdních deskriptorů stanovit pomocí produktů pro poskytování dat o půdě založených na dálkovém průzkumu Země podle čl. 6 odst. 4.

Článek 10

Hodnocení zdraví půdy

1. Členské státy vyhodnotí zdraví půdy ve všech svých půdních okrscích a souvisejících půdních jednotkách na základě údajů shromážděných v rámci monitorování půdy uvedeného v člancích 6 až 9 pro každý z půdních deskriptorů uvedených v příloze I částech A a B.

Členské státy zajistí, aby se hodnocení zdraví půdy provádělo jednou za šest let a aby první hodnocení zdraví půdy bylo provedeno do ... [72 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost].

2. Zdraví půdy se hodnotí s ohledem na jednotlivé aspekty degradace půdy za použití nezávazných udržitelných cílových hodnot a provozních spouštěcích hodnot pro související kritérium zdravého stavu půdy stanovených v souladu s čl. 7 odst. 2, 5 a 6.
3. Členské státy analyzují hodnoty půdních deskriptorů uvedených v příloze I části C s cílem určit, zda dochází ke kritické ztrátě ekosystémových služeb, přičemž zohlední relevantní údaje a dostupné vědecké poznatky. Členské státy analyzují hodnoty ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy uvedených v příloze I části D s cílem posoudit jejich dopad na ztrátu ekosystémových služeb a na plnění cílů stanovených podle nařízení (EU) 2018/841.
4. Členské státy mohou určit zlepšení u jednotlivých půdních deskriptorů uvedených v příloze I částech A, B a C.

5. Dobrý stav deskriptoru uvedeného v příloze I částech A a B se považuje za dosažený, je-li splněna nezávazná udržitelná cílová hodnota. Členské státy stanoví interval hodnot půdních deskriptorů uvedených v příloze I částech A a B, které představují s ohledem na provozní spouštěcí hodnoty přiměřený a špatný stav. Pouze interval přiměřeného stavu může být nulový.
6. Na základě hodnocení zdraví půdy provedených v souladu s tímto článkem určí příslušné orgány uvedené v článku 5, případně v koordinaci s místními, regionálními a celostátními orgány, v každém půdním okrsku oblasti, kde nejsou jednotlivá kritéria zdravého stavu půdy splněna a u nichž je zapotřebí podpora zdraví půdy a odolnosti půdy v souladu s článkem 11, a na souhrnné úrovni informují veřejnost v souladu s článkem 20. Na základě údajů z monitorování zdraví půdy, výsledků hodnocení zdraví půdy a analýzy uvedené v odstavci 3 tohoto článku se vypracovávají programy, plány, cíle a opatření uvedené v příloze III.
7. S cílem přispět ke zlepšení zdraví půdy příslušné orgány uvedené v článku 5, případně v koordinaci s místními, regionálními a celostátními orgány, určí v každém půdním okrsku oblasti s vysokým potenciálem pro zlepšení zdraví půdy prostřednictvím odkrytí nebo rekonstrukce půdy. Potenciál oblastí zakryté půdy a oblastí, v nichž byla půda odstraněna, se posuzuje na základě technické proveditelnosti, nákladové efektivnosti a dosažitelné úrovně zlepšení zdraví půdy.

8. Kromě povinností stanovených v článku 20 a v souladu s vnitrostátními právními předpisy sdělí členské státy příslušným vlastníkům půdy a uživatelům půdy na jejich žádost údaje o zdraví půdy uvedené v člancích 6 až 9 a výsledky hodnocení zdraví půdy provedených v souladu s tímto článkem, zejména s cílem podpořit rozvoj vědecky podloženého poradenství uvedeného v čl. 11 odst. 1 písm. a).

Kapitola III

Odolnost půdy

Článek 11

Podpora zdraví půdy a odolnosti půdy

1. Členské státy podporují vlastníky půdy a uživatele půdy při zlepšování zdraví půdy a odolnosti půdy a usnadňují toto zlepšování mimo jiné tím, že:
- a) zajišťují snadný a rovný přístup k nestrannému a nezávislému vědecky podloženému poradenství a k informacím, vzdělávacím činnostem a budování kapacit pro hospodáře na půdě, vlastníky půdy, uživatele půdy a příslušné orgány, pokud jde o postupy, které zlepšují zdraví půdy a odolnost půdy;

- b) podporují povědomí o četných střednědobých a dlouhodobých přínosech postupů, které zlepšují zdraví půdy a odolnost půdy, a upozorňují na náklady související s postupy poškozujícími zdraví půdy a odolnost půdy;
- c) podporují výzkum a inovace týkající se koncepcí udržitelného hospodaření s půdou a postupů regenerace půdy přizpůsobených vlastnostem půdy, klimatickým podmínkám a využívání půdy na místní úrovni;
- d) poskytují informace na místní úrovni o vhodných opatřeních a postupech ke zvýšení zdraví půdy a odolnosti půdy na základě hodnocení zdraví půdy provedeného v souladu s článkem 10 a případně s přihlédnutím k dokumentům a vědeckým nástrojům uvedeným v čl. 24 odst. 1 písm. k);
- e) zpřístupňují pravidelně aktualizovaný přehled dostupných finančních prostředků, nástrojů a dalších opatření, která podporují zdraví půdy a odolnost půdy.

2. Členské státy pravidelně provádějí rovněž tato opatření:

- a) posuzují, jaké technické a finanční potřeby v souvislosti se zlepšováním zdraví půdy a odolnosti půdy existují;
- b) spolupracují s dotčenou veřejností, zejména s vlastníky půdy a uživateli půdy, a zajišťují, aby dotčená veřejnost měla příležitost včas a efektivně určit úroveň potřebné podpory, a
- c) posuzují očekávané účinky opatření přijatých v souvislosti s programy, plány, cíli a opatřeními uvedenými v příloze III na zdraví půdy a odolnost půdy.

Článek 12

Zásady pro zmírňování záboru půdy

Aniž by tím byla dotčena autonomie členských států, pokud jde o územní plánování, členské státy zajistí, aby v případě nových případů zakrytí půdy nebo odstranění půdy při záboru půdy byly na odpovídající územní úrovni v rámci jejich území brány v úvahu tyto zásady:

- a) v co největší možné míře zamezit ztrátě schopnosti půdy poskytovat rozmanité ekosystémové služby, včetně produkce potravin, nebo tuto ztrátu co nejvíce omezit:
 - i) pokud možno co nejvíce snížit plochu půdy dotčené zakrytím a odstraněním, a to zejména tím, že se bude podporovat opětovné využití a nový způsob využití zakryté půdy, jako například u stávajících budov;
 - ii) vybrat oblasti, kde by byla ztráta ekosystémových služeb minimální, a zejména na silně degradované půdě, jako jsou brownfieldy, a
 - iii) provádět zakrytí půdy či odstranění půdy způsobem, který minimalizuje negativní dopad na půdu, a to zejména ochranou okolní půdy nebo zachováním toho, aby zakrytí půdy bylo v maximální možné míře vratné;
- b) usilovat o to, aby byla v přiměřeném rozsahu kompenzována ztráta schopnosti půdy poskytovat rozmanité ekosystémové služby, a to i obnovením poskytování služeb podporou odkrytí zakryté půdy a rekonstrukce oblastí, v nichž byla půda odstraněna.

Kapitola IV

Nakládání s kontaminovanými lokalitami

Článek 13

Postupný přístup založený na posouzení rizik

1. Členské státy zajistí, aby byla rizika potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit identifikována, řízena a udržována na přijatelných úrovních, přičemž zohlední environmentální, sociální a ekonomický dopad kontaminace půdy a opatření ke snížení rizik přijatá podle čl. 16 odst. 4. Tato rizika mohou být vyhodnocena s ohledem na současné a plánované využívání půdy během každého z kroků uvedených v odstavci 2 tohoto článku.

Členské státy stanoví hierarchii odpovědnosti s cílem určit stranu nebo strany odpovědné za provádění odst. 2 písm. b) a c) tohoto článku pro účely konkrétní lokality.

2. Aniž jsou dotčeny přísnější požadavky vyplývající z právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů, zavedou členské státy do ... [48 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] postupný přístup založený na posouzení rizik pro:
 - a) určení potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 14;

- b) průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 15;
- c) posouzení rizik pro konkrétní lokalitu a nakládání s kontaminovanými lokalitami v souladu s článkem 16.

3. Dotčená veřejnost dostane včasné a účinné příležitosti:

- a) vyjádřit připomínky k zavedení a konkrétnímu uplatňování postupného přístupu založeného na posouzení rizik podle odstavce 2;
- b) poskytovat informace relevantní pro činnosti uvedené v písmenu a), jako jsou údaje na základě humánního biomonitoringu nebo environmentálního monitoringu z výzkumných projektů;
- c) poskytovat informace s ohledem na opravu informací obsažených v registru uvedeném v článku 17.

Členské státy při zavádění a uplatňování postupného přístupu založeného na posouzení rizik zohlední připomínky uplatněné podle písmene a) tohoto odstavce.

4. Pro účely odstavce 3 členské státy zajistí, aby byly veřejnosti včas, adekvátně a účinně poskytovány relevantní informace, a to i prostřednictvím veřejných oznámení a elektronických médií.

Článek 14

Určení potenciálně kontaminovaných lokalit

1. Členské státy na svém území systematicky určují potenciálně kontaminované lokality.
2. Pro účely určení potenciálně kontaminovaných lokalit stanoví členské státy seznam potenciálně kontaminujících činností. Tyto činnosti mohou být na základě vědeckých důkazů dále klasifikovány nebo prioritizovány podle toho, nakolik je u nich možné, že způsobí kontaminaci půdy. Členské státy při určování potenciálně kontaminovaných lokalit na svých územích v relevantních případech zohlední tato kritéria:
 - a) minulé nebo současné provozování potenciálně kontaminujících činností;
 - b) provozování činností uvedené v příloze I směrnice 2010/75/EU;
 - c) provozování závodu uvedeného ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU⁴⁸;
 - d) provozování činností uvedené v příloze III směrnice 2004/35/ES;
 - e) výskyt potenciálně kontaminujících událostí, havárie, nehody, katastrofy, incidentu nebo úniku, které mohou způsobit kontaminaci půdy;

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/18/oj>).

- f) relevantní informace vyplývající z monitorování zdraví půdy prováděného v souladu s články 6 až 9.
3. Členské státy zajistí, aby byly určeny potenciálně kontaminované lokality, které existovaly před ... [den vstupu této směrnice v platnost] nebo k tomuto datu, a aby byly do ... [120 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] řádně zaznamenány v registru uvedeném v článku 17.

Článek 15

Průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit

1. Členské státy zajistí, aby byl v potenciálně kontaminovaných lokalitách určených podle článku 14 proveden průzkum půdy v souladu s odstavcem 2 tohoto článku a aby byl ve vztahu k nim uplatněn postupný přístup založený na posouzení rizik podle článku 13.
2. Členské státy stanoví pravidla týkající se časového rámce, obsahu, formy a stanovení priorit průzkumu půdy.

Při stanovování priorit průzkumů půdy členské státy zohlední potenciálně kontaminované lokality nacházející se v oblastech využívaných k odběru vody k lidské spotřebě.

Členské státy mohou za průzkumy půdy považovat základní zprávy a monitorovací opatření prováděná v souladu se směrnicí 2010/75/EU, jakož i další průzkumy půdy, pokud tyto zprávy, opatření a průzkumy splňují požadavky této směrnice.

3. Členské státy sestaví seznam konkrétních událostí, které jsou podnětem k zahájení průzkumu půdy. Průzkumy půdy se provádějí v časovém rámci uvedeném v odstavci 2.

Článek 16

Posuzování rizik pro konkrétní lokalitu a nakládání s kontaminovanými lokalitami

1. Členské státy stanoví konkrétní metodiku pro posuzování rizik kontaminovaných lokalit pro konkrétní lokalitu. Členské státy zajistí, aby při stanovování této metodiky byly vzaty do úvahy fáze a zásady uvedené v příloze V.
2. Členské státy určí, co představuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví a životní prostředí vyplývající z kontaminovaných lokalit, přičemž zohlední stávající vědecké poznatky, stanoviska zdravotnických orgánů, zásadu předběžné opatrnosti, místní specifika a současné a plánované využívání půdy.

3. U každé kontaminované lokality, které byla shledána kontaminovanou na základě průzkumu podle článku 15 nebo jakýmkoli jiným způsobem, členské státy zajistí, aby bylo provedeno posouzení rizik pro konkrétní lokalitu s ohledem na současné a plánované využití půdy s cílem určit, zda kontaminovaná lokalita představuje nepřijatelná rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí. Pokud informace získané podle článku 15 postačují k vyvození závěru, že kontaminace půdy nepředstavuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí, nebo k vyvození závěru, že je nutná sanace půdy, může se členský stát rozhodnout, že posouzení rizik pro konkrétní lokalitu neprovede.
4. Na základě výsledků posouzení rizika pro konkrétní lokalitu uvedeného v odstavci 3, nebo na základě dosažení závěru o nutnosti sanace půdy podle uvedeného odstavce, členské státy zajistí, aby byla bez zbytečného odkladu přijata a provedena vhodná opatření ke snížení rizik pro lidské zdraví a životní prostředí na přijatelnou úroveň.
5. Při rozhodování o vhodných opatřeních ke snížení rizik vezmou členské státy v rámci úsilí o dekontaminaci půdy, včetně zamezení další kontaminaci, v úvahu dlouhodobé náklady, přínosy, účinnost, trvanlivost a technickou proveditelnost dostupných opatření ke snížení rizik. Opatření ke snížení rizik mohou sestávat z opatření uvedených v příloze IV.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 21 akty v přenesené pravomoci, kterými se přílohy IV a V přizpůsobují vědeckému a technickému pokroku.

Článek 17

Registr

1. Do ... [48 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] členské státy v souladu s odstavcem 2 zřídí a spravují registr potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit, jak je stanoven v souladu s touto kapitolou.
2. Tento registr obsahuje údaje a informace uvedené v příloze VI, s výjimkou údajů a informací, jejichž zveřejnění by mělo nepříznivý dopad na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu.
3. Členské státy registr spravují nebo na něj dohlíží a zajistí, aby byl pravidelně přezkoumáván a aktualizován.
4. Členské státy registr a údaje a informace uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku zveřejní bezplatně. Příslušný orgán může odmítnout nebo omezit zveřejnění jakýchkoli údajů a informací, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 4 směrnice 2003/4/ES.

Registr se zpřístupní ve formě online databáze georeferencovaných prostorových dat.

Kapitola V

Financování, podávání zpráv členskými státy a informování veřejnosti

Článek 18

Financování z prostředků Unie

Vzhledem k prioritě, která je přikládána zavedení monitorování půdy, odolnosti půdy a nakládání s kontaminovanými lokalitami, je provádění této směrnice podporováno finančními programy Unie v souladu s jejich příslušnými pravidly a podmínkami.

Komise posoudí případný rozdíl mezi dostupnými finančními prostředky Unie a prostředky nezbytnými pro podporu členských států při provádění této směrnice, přičemž zvláštní pozornost věnuje potřebám monitorování životního prostředí.

Při provádění této směrnice jsou Komise a členské státy vyzvány, aby k financování opatření zaměřených na ochranu půdy, odolnost půdy a její regeneraci využívaly finanční prostředky z vhodných zdrojů, včetně fondů Unie a celostátních, regionálních a místních fondů.

Článek 19

Podávání zpráv členskými státy

1. Členské státy poskytují Komisi a agentuře EEA každých šest let elektronicky tyto údaje a informace:
 - a) údaje týkající se monitorování zdraví půdy a hodnocení zdraví půdy provedených v souladu s články 6 až 10 a související výsledky;
 - b) analýzu trendů zdraví půdy v případě půdních deskriptorů uvedených v příloze I částech A, B a C a v případě ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy uvedených v příloze I části D v souladu s článkem 10;
 - c) shrnutí pokroku v oblasti:
 - i) podpory zdraví půdy a odolnosti půdy v souladu s článkem 11;
 - ii) určování a průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit, nakládání s kontaminovanými lokalitami a registrace potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit v souladu s články 13 až 17.

Zprávu uvedenou v prvním pododstavci členské státy poprvé předloží do... [78 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost].

2. Členské státy a Komise s podporou agentury EEA zajistí vzájemnou výměnu údajů a informací uvedených v odstavci 1 tohoto článku, jakož i to, aby tato výměna byla efektivní a respektovala statistickou důvěrnost. Členské státy rovněž zajistí, aby Komise a agentura EEA měly včasný a účinný přístup k údajům a informacím uvedeným v registru podle odstavce 17.
3. Odchylně od odstavců 1 a 2, pokud by zveřejnění určitých údajů a informací mělo nepříznivý dopad na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu, se mohou členské státy rozhodnout, že tyto údaje a informace nebudou vykazovat, nebudou si je vyměňovat ani k nim neudělí přístup.
4. Do ... [39 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] členské státy poskytnou Komisi online přístup k:
 - a) aktualizovanému seznamu svých půdních okrsků a půdních jednotek uvedených v článku 4 a k informacím o jejich zeměpisném rozsahu;
 - b) aktualizovanému seznamu příslušných orgánů uvedených v článku 5.
5. Členské státy informují Komisi o výsledku zavedení postupného přístupu založeného na posouzení rizik podle článku 13 a o stanovené metodice podle čl. 16 odst. 1 a o tom, co podle nich představuje nepřijatelné riziko podle čl. 16 odst. 2.

6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty, kterými stanoví formát a způsoby předkládání údajů a informací uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.

Článek 20

Informování veřejnosti

1. Členské státy zveřejní výsledky monitorování zdraví půdy prováděného podle článku 9 a hodnocení zdraví půdy prováděných v souladu s článkem 10 ve formě souhrnných údajů a zveřejní registr uvedený v článku 17.
2. Komise zajistí, aby veřejnost měla přístup k digitálnímu portálu s údaji o zdraví půdy.

Komise zveřejní seznam příslušných orgánů sdělený členskými státy v souladu s čl. 19 odst. 4 písm. b).
3. Zpřístupnění jakýchkoli údajů a informací požadovaných podle této směrnice může být odmítnuto nebo omezeno, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 4 směrnice 2003/4/ES.

4. Pokud Komise nebo členské státy používají důvěrné údaje k vypracovávání evropské statistiky, chrání tyto údaje v souladu s nařízením (ES) č. 223/2009.

Komise nebo agentura EEA jsou před zveřejněním důvěrných údajů povinny vyžádat si výslovné povolení orgánu, který tyto údaje shromáždil.

Kapitola VI

Přenesení pravomoci a postup projednávání ve výboru

Článek 21

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je Komisi svěřena v souladu s podmínkami stanovenými v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 9 odst. 13 a v čl. 16 odst. 6 je svěřena Komisi na dobu neurčitou od ... [den vstupu této směrnice v platnost].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 9 odst. 13 a čl. 16 odst. 6 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 9 odst. 13 nebo čl. 16 odst. 6 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 22

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Kapitola VII

Závěrečná ustanovení

Článek 23

Přístup ke spravedlnosti

1. Členské státy zajistí, aby v souladu s jejich vnitrostátním právním systémem měli příslušníci dotčené veřejnosti přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, aby mohli napadat hmotnou nebo procesní zákonnost hodnocení zdraví půdy, opatření přijatá v souladu s touto směrnicí a jakoukoli nečinnost příslušných orgánů, je-li splněna jedna z těchto podmínek:
 - a) mají dostatečný zájem;
 - b) namítají porušení práva v případech, vyžaduje-li správní právo procesní členského státu takové porušení jako předběžnou podmínku.

Členské státy určí, co představuje dostatečný zájem a porušení práva, a činí tak v souladu s cílem poskytnout veřejnosti široký přístup ke spravedlnosti. V této souvislosti se zájem jakékoli nevládní organizace prosazující ochranu životního prostředí a splňující veškeré požadavky podle vnitrostátních právních předpisů považuje za dostatečný pro účely prvního pododstavce písm. a). Má se rovněž za to, že pro účely prvního pododstavce písm. b) mají tyto organizace práva, jež mohou být porušena.

2. Aktivní legitimace v přezkumném řízení není podmíněna úlohou, kterou příslušník dotčené veřejnosti sehrál ve fázi účasti na rozhodovacím procesu podle této směrnice.
3. Přezkumné řízení musí být spravedlivé, nestranné, včasné a nikoli neúnosně nákladné a musí poskytovat přiměřené a účinné mechanismy nápravy, včetně případné zdržovací žaloby.

Článek 24

Podpora ze strany Komise

1. Komise poskytne členským státům nezbytnou podporu, pomoc a budování kapacit, aby jim pomohla plnit povinnosti podle této směrnice. Komise ve spolupráci s členskými státy zejména vypracuje dokumenty a vyvine vědecké nástroje, které mohou členské státy použít k tomu, aby jim usnadnily:
 - a) vytvoření rámce pro monitorování půdy a určení počtu a lokací míst odběru vzorků podle čl. 9 odst. 1 a 2 a přílohy II části A bodu 1;
 - b) stanovení nezávazných udržitelných cílových hodnot a provozních spouštěcích hodnot pro půdní deskriptory podle čl. 7 odst. 2 a přílohy I částí A a B;
 - c) stanovení seznamu organických kontaminujících látek, které mají být monitorovány, podle čl. 7 odst. 3 a přílohy I části B;
 - d) posuzování oblastí, v nichž nehrozí zasolování a které lze vyloučit z měření elektrické vodivosti podle čl. 9 odst. 3 třetího pododstavce a podle přílohy I části A;

- e) provádění odběru vzorků půdních deskriptorů *in situ* v souladu s čl. 9 odst. 3 čtvrtým pododstavcem a s přílohou II částí A bodem 2;
- f) určení hodnot ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy podle čl. 9 odst. 5 a v souladu s přílohou II částí C;
- g) stanovení nebo odhadu hodnot půdních deskriptorů podle čl. 9 odst. 6 a přílohy II části B;
- h) určení a posouzení jakékoli kritické ztráty ekosystémových služeb a dopadu zakrytí půdy a odstranění půdy na ztrátu ekosystémových služeb podle čl. 10 odst. 3;
- i) určení potenciálně kontaminovaných lokalit a sestavení seznamu potenciálně kontaminujících činností podle článku 14;
- j) stanovení zvláštní metodiky pro posuzování rizik kontaminovaných lokalit pro konkrétní lokalitu s přihlédnutím ke společným postupům, metodikám a toxikologickým údajům podle článku 16 a
- k) poskytování informací na místní úrovni o opatřeních a postupech ke zvýšení odolnosti půdy podle čl. 11 odst. 1 písm. d) poskytováním a pravidelnou aktualizací úložiště znalostí o odolnosti půdy obsahujícího praktické informace o postupech hospodaření s půdou.

2. Dokumenty a vědecké nástroje uvedené v odstavci 1 se vypracují a vyvinou v těchto lhůtách:
- a) pokud jde o písmeno a), do ... [12 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost];
 - b) pokud jde o písmena b), c), e) a j), do ... [18 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost];
 - c) pokud jde o písmeno i), do ... [24 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost];
 - d) pokud jde o písmena d), f) a g), do ... [36 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost];
 - e) pokud jde o písmeno h), do ... [48 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost].
3. Komise pořádá pravidelné výměny informací, zkušeností a osvědčených postupů mezi členskými státy a případně dalšími zúčastněnými stranami ohledně uplatňování této směrnice. První výměna proběhne do ... [tři měsíce ode dne vstupu této směrnice v platnost].

Komise zveřejní výsledky výměn informací, zkušeností a osvědčených postupů uvedených v prvním pododstavci a případně poskytne členským státům doporučení nebo pokyny.

4. Komise usnadní spolupráci mezi členskými státy s cílem případně zajistit, aby si příslušné orgány odpovědné za sousedící půdní okrsky, v nichž dochází k přeshraničním účinkům na půdu, srovnatelné typy půdy nebo využívání půdy přes hranici mezi půdními okrsky vyměňovaly osvědčené postupy a při uplatňování této směrnice usilovaly o dosažení soudržného přístupu.

Článek 25

Hodnocení a přezkum

1. Do ... [90 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost] provede Komise hodnocení této směrnice, aby posoudila pokrok dosažený při plnění jejích cílů a potřebu ji změnit s cílem stanovit konkrétnější požadavky v zájmu dosažení jejích cílů. Uvedené hodnocení zohledňuje mimo jiné tyto prvky:
 - a) zkušenosti získané při provádění této směrnice;
 - b) údaje a informace uvedené v článku 19;
 - c) relevantní vědecké a analytické údaje, včetně výsledků výzkumných projektů financovaných Uníí;

- d) analýzu toho, co je ještě třeba vykonat, aby bylo do roku 2050 dosaženo zdravé půdy;
- e) analýzu účinnosti podpory poskytované členskými státy za účelem zlepšení zdraví půdy a odolnosti půdy;
- f) analýzu možné potřeby přizpůsobit ustanovení této směrnice vědeckému a technickému pokroku, zejména pokud jde o tyto body:
 - i) definice zdravé půdy;
 - ii) stanovení kritérií pro půdní deskriptory uvedené v příloze I části C a ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy uvedených v příloze I části D;
 - iii) doplnění nových půdních deskriptorů pro účely monitorování nebo úprava stávajících půdních deskriptorů a kritérií zdravého stavu půdy uvedených v příloze I;
 - iv) nezávazné udržitelné cílové hodnoty a provozní spouštěcí hodnoty pro půdní deskriptory podle čl. 7 odst. 2 a přílohy I částí A a B, s přihlédnutím mimo jiné k cíli, jímž je zajištění rovných podmínek na vnitřním trhu;
 - v) možnost stanovit na základě výsledků prvního cyklu monitorování vyšší procentní podíl podmnožiny míst odběru vzorků vybraných pro analýzu deskriptorů biologické rozmanitosti půdy uvedených v příloze I části C.

2. Zprávu o hlavních zjištěních hodnocení uvedeného v odstavci 1 Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, případně společně s legislativním návrhem.

Článek 26

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... [36 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost]. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnicí nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. Ke sdělení nezávazných udržitelných cílových hodnot a provozních spouštěcích hodnot pro půdní deskriptory uvedené v příloze I se připojí odůvodnění.

Článek 27

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 28

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V ... dne ...

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA I

PŮDNÍ DESKRIPTORY, KRITÉRIA ZDRAVÉHO STAVU PŮDY A UKAZATELE ZAKRYTÍ PŮDY A ODSTRANĚNÍ PŮDY

Pro účely této přílohy se použijí tyto definice:

- 1) „přírodní pevninskou plochou“ se rozumí území, na němž převládají přírodní procesy a lidské zásahy jsou minimální nebo žádné, a na němž nejsou podstatně změněny primární ekologické funkce a druhové složení;
 - 2) „čistým zakrytím“ se rozumí výsledek zakrytí půdy minus odkrytí;
 - 3) „sídelní plochou“ se rozumí sídelní plocha ve smyslu pokynů Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006;
 - 4) „organickými půdami“ se rozumí organické půdy ve smyslu pokynů IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006;
 - 5) „minerálními půdami“ se rozumí minerální půdy ve smyslu pokynů IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006;
 - 6) „obhospodařovanou půdou“ se rozumí půda, na které se provádějí postupy hospodaření s půdou.
-

Aspekt degradace půdy	Půdní deskriptor ¹	Kritéria zdravého stavu půdy – nezávazné udržitelné cílové hodnoty ²	Území vyloučená ze splnění příslušného kritéria
Část A: půdní deskriptory s kritérii zdravého stavu půdy stanovenými na úrovni Unie			
Zasolování ³	Elektrická vodivost (decisiemens na metr)	< 4 dS m ⁻¹ při použití metody měření nasyceného pastovitého půdního extraktu (eEC) nebo ekvivalentní kritérium při použití jiné metody měření	Přirozeně slaná území, oblasti s pravidelnými povodněmi způsobenými zvýšením hladiny moře a oblasti vystavené mořské vodní tříšti
Úbytek organického uhlíku v půdě (SOC)	Koncentrace SOC (g na kg)	– U organických půd: dodržujte cíle stanovené pro tyto půdy na vnitrostátní úrovni v souladu s čl. 4 odst. 2 a 4 a čl. 11 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1991.	Žádné výjimky
		– U minerálních půd: poměr SOC/jíl > 1/13 (tj. obsah SOC k obsahu jílové frakce (frakce o průměru menším než 0,002 mm)). Očekává se, že členské státy použijí na tento poměr opravné koeficienty, pokud to odůvodňují specifické půdní typy nebo klimatické podmínky, a to s přihlédnutím k vazbě na strukturální stabilitu.	Neobhospodařované půdy na přírodní pevninské ploše

-
- ¹ Minimální kritéria pro metodiku týkající se odběru půdních deskriptorů *in situ* jsou uvedena v příloze II části A a další detaily mají být stanoveny podle článku 24.
- ² Další podrobnosti o metodice pro stanovení nezávazných udržitelných cílových hodnot a provozních spouštěcích hodnot pro půdní deskriptory uvedené v příloze I částech A, B a, je-li to možné, v části C, mají být poskytnuty podle článku 24.
- ³ Měření elektrické vodivosti lze vyloučit v oblastech, v nichž zasolování nehrozí. Další podrobnosti ohledně metodiky pro posuzování oblastí, v nichž zasolování nehrozí, mají být poskytnuty podle článku 24.

Zhutnění půdního podloží	Objemová hmotnost v půdním podloží (g na cm ³)	Struktura půdy ⁴	Rozmezí	Neobhospodařované půdy na přírodních pevninských plochách a na plochách s přirozeně zhutněnou půdou
		Písek, hlinitý písek, písčitá hlína, hlína	<1,80	
		Písčitá jílovitá hlína, hlína, jílovitá hlína, prach, prachovitá hlína	<1,75	
		Prachovitá hlína, prachovitá jílovitá hlína	<1,65	
		Písčitý jíl, prachovitý jíl, jílovitá hlína s 35–45 % jílu	<1,58	
		Jíl	<1,47	
		Členské státy mohou používat různé strukturní třídy nebo hodnoty odpovídající úrovním, které jsou z hlediska rozvoje kořenového systému rostlin považovány za problematické.		
	Nepovinně: – nasycená hydraulická vodivost – Ksat (cm/den) – vzdušná kapacita (%)	 ≥ 10 cm/den ⁵ Členské státy mohou tuto hodnotu přizpůsobit svým místním půdním podmínkám. ≥ 5% ⁶ Členské státy mohou tuto hodnotu přizpůsobit svým místním půdním podmínkám.		

- ⁴ Jak je definována v dokumentu: IUSS Working Group WRB (Pracovní skupina IUSS pro Světovou referenční bázi pro půdní zdroje). 2022. World Reference Base for Soil Resources. International soil classification system for naming soils and creating legends for soil maps (Světová referenční báze pro půdní zdroje, Mezinárodní systém klasifikace půd pro pojmenovávání půd a vytváření vysvětlivek pro půdní mapy), 4. vydání, Mezinárodní unie věd o půdě (IUSS), Vídeň, Rakousko.
- ⁵ Lebert, M., Böken, H., Glante, F. 2007. Soil compaction—indicators for the assessment of harmful changes to the soil in the context of the German Federal Soil Protection Act (Zhutnění půdy – ukazatele pro posuzování změn poškozujících půdu v souvislosti s německým spolkovým zákonem o ochraně půdy). Journal of Environmental Management 82(3): str. 388–397.
- ⁶ Lebert, M., Böken, H., Glante, F. 2007. Soil compaction—indicators for the assessment of harmful changes to the soil in the context of the German Federal Soil Protection Act (Zhutnění půdy – ukazatele pro posuzování změn poškozujících půdu v souvislosti s německým spolkovým zákonem o ochraně půdy). Journal of Environmental Management 82(3): str. 388–397.

Část B: půdní deskriptory s kritérii zdravého stavu půdy stanovenými na úrovni členského státu			
Nadměrný obsah živin v půdě	Extrahovatelný fosfor (mg na kg)	< „maximální hodnota“ Členské státy stanoví svou vlastní maximální hodnotu na úroveň, která by nevedla k poškození lidského zdraví a životního prostředí.	Neobhospodařované půdy na přírodní pevninské ploše
Eroze půdy	Míra eroze půdy (tuny na hektar za rok)	< „maximální hodnota“ Členské státy stanoví svou vlastní „maximální hodnotu“ na úroveň, která by nevedla k poškození lidského zdraví a životního prostředí.	Neplodné půdy a přírodní území, s výjimkou případů, kdy představují významné riziko katastrof
Kontaminace půdy	– koncentrace těžkých kovů v půdě: As, Sb, Cd, Co, Cr (celkem), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (mg na kg) – koncentrace vybraných organických kontaminujících látek stanovených členskými státy a s přihlédnutím ke stávajícím koncentračním limitům v právních předpisech Unie, např. pro kvalitu vody a emise do ovzduší	Přiměřená jistota získaná na základě bodového odběru vzorků půdy, identifikace a průzkumu potenciálně kontaminovaných lokalit a veškerých dalších relevantních informací, že v důsledku kontaminace půdy neexistuje žádné nepřijatelné riziko pro lidské zdraví a životní prostředí. Při posuzování rizik se zohlední přirozené a antropogenní pozad'ové úrovně. Pokud jediným důvodem, který vede k nepřijatelným rizikům, je přirozené pozadí, je příslušná půda považována za vyhovující kritériím zdravého stavu půdy za předpokladu, že je obhospodařována tak, že neexistuje žádné nepřijatelné riziko pro lidské zdraví. Stanoviště s přirozeně vysokou koncentrací těžkých kovů, která jsou uvedena v příloze I směrnice 92/43/EHS, zůstávají chráněna.	Žádné výjimky

Snížení zadržování vody v půdě a vsakování do půdy	Zadržování vody: – vododržná kapacita půdy u vzorku půdy (% vody na půdu celkem (objem nebo hmotnost)) Vsakování vody: – nasycená hydraulická vodivost – K_{sat} (cm/den) – vzdušná kapacita (%)	Odhadovaná hodnota celkové vododržné kapacity, nasycené hydraulické vodivosti a vzdušné kapacity půdní jednotky je vyšší než minimální prahová hodnota a může být rovněž posouzena v rámci povodí nebo dílčího povodí s přihlédnutím k vodním procesům, které v na této úrovni probíhají. Minimální prahovou hodnotu stanoví členský stát (v tunách) na relevantní úrovni tak, aby byly zmírněny dopady povodní po intenzivních deštích nebo po období nízké vlhkosti půdy v důsledku sucha.	Žádné výjimky
Úbytek SOC	SOC (tC ha⁻¹) Nepovinně: – obsah organického uhlíku v půdě (g na kg)	Přispívat k vnitrostátním cílům pro čistá pohlcení skleníkových plynů v odvětví LULUCF, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 3 nařízení (EU) 2018/841. > „minimální hodnota“ Členské státy stanoví minimální hodnotu podle struktury půdy.	Žádné výjimky

Část C: půdní deskriptory bez kritérií	
Aspekt degradace půdy	Půdní deskriptor
Nadměrný obsah živin v půdě	Celkový obsah dusík v půdě (mg g ⁻¹) Poměr SOC k dusíku
Acidifikace	Kyselost půdy (pH) Členské státy mohou rovněž zvolit nepovinný deskriptor: – nasycení zásadami (tj. (Ca + Mg + K)/ efektivní kationtová výměnná kapacita (KVK))
Zhutnění svrchní vrstvy půdy	Objemová hmotnost ve svrchní vrstvě půdy (horizont A ⁷) (g cm ⁻³) Nepovinně: – nasycená hydraulická vodivost (cm na den) – vzdušná kapacita (%)

⁷ Jak je definován v Pokynech FAO pro popis půdy, kapitola 5 (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Úbytek biologické rozmanitosti půdy	Metabarkódování DNA pro houby a bakterie Členské státy si mohou také zvolit nejméně jeden nepovinný deskriptor půdy pro biologickou rozmanitost, například: – metabarkódování archaeí, protistů a živočichů, – analýza fosfolipidů mastných kyselin (PLFA), – hojnost a rozmanitost hlístic, – hojnost a rozmanitost žížal, – hojnost a rozmanitost chvostoskoků, – hojnost a rozmanitost místních druhů mravenců, – biologická kvalita půdy stanovená na základě členovců (QBS-ar), – přítomnost invazních nepůvodních druhů a škodlivých organismů rostlin; – bazální respirace půdy.
-------------------------------------	---

Kontaminace půdy ⁸	Koncentrace PFAS-21⁹ nebo koncentrace PFAS-43¹⁰ nebo vybraných PFAS stanovených členskými státy v souladu s čl. 7 odst. 4, Koncentrace vybraných účinných látek v pesticidech a jejich metabolitech stanovených členskými státy v souladu s čl. 7 odst. 4. Nepovinně: – koncentrace nebo přítomnost vybraných dalších nově se objevujících kontaminujících látek v půdě stanovených členskými státy v souladu s čl. 7 odst. 4
-------------------------------	--

⁸ Lze měřit na omezeném počtu míst odběru vzorků.

⁹ 6:2 FTS, PFBA, PFBS, PFDA, PFDoDA, PFDoDS, PFDS, PFHpA, PFHpS, PFHxA, PFHxS, PFNA, PFNS, PFOA, PFOS, PFPeA, PFPeS, PFTTrDA, PFTTrDS, PFUnDA, PFUnDS nebo dalších 21 PFAS podle toho, jak jsou v laboratořích k dispozici.

¹⁰ PFOS, PFOA, PFHxS, PFNA, PFBS, PFPeS, PFHpS, PFNS, PFDS, PFUnDS, PFDoDS, PFTTrDS, PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTTeDA, PFOSA, N-EtFOSA, N-MeFOSA, FOSAA, N-EtFOSAA, N-MeFOSAA, FHxSA, N-EtFHxSA, N-MeFHxSA, FHxSAA, N-EtFHxSAA, N-MeFHxSAA, FBSA, N-EtFBSA, N-MeFBSA, FBSAA, N-EtFBSAA, N-MeFBSAA, 6:2 FTS, 8:2 FTS, 5:3 FTCA, 7:3 FTCA nebo dalších 43 PFAS podle toho, jak jsou v laboratořích k dispozici.

Část D: ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy	
Aspekt degradace půdy	Ukazatele zakrytí půdy a odstranění půdy
Zakrytí půdy a odstranění půdy	Zakrytá půda a oblasti, v nichž byla půda odstraněna, celkem (km² a % rozlohy členského státu) Zakrytí půdy a odstranění půdy, odkrytí a čisté zakrytí (průměr za rok – v km² a % rozlohy členského státu) Celková sídelní plocha (km² a % rozlohy členského státu) Změna využití půdy na sídelní plochu nebo ze sídelní plochy na jiné využití půdy (v průměru za rok – v km² a % rozlohy členského státu) Členské státy mohou měřit i další související nepovinné ukazatele, například: – artificializace půdy, – fragmentace půdy, – míra recyklace půdy, – půda zabraná pro komerční aktivity, logistické uzly, obnovitelné zdroje energie, plochy jako letiště, silnice, doly, – důsledky zakrytí půdy a odstranění půdy, jako je kvantifikace ztráty ekosystémových služeb, změna intenzity povodní.

PŘÍLOHA II

METODIKY

Část A: Metodika stanovení počtu a lokace míst odběru vzorků půdy a výběrové šetření

Činnost	Minimální kritéria pro metodiku
1. Stanovení míst odběru vzorků (výběrové šetření) pro účely hodnocení zdraví půdy	Výběrové šetření se provádí na základě úplného výběrového souboru obsahujícího nejlepší dostupné informace o rozložení půdních vlastností, například informace vyplývající z relevantních měření podle čl. 9 odst. 3 a 4. Režim odběru vzorků je stratifikovaný náhodný odběr vzorků optimalizovaný na základě nejlepších dostupných informací ohledně variability půdních deskriptorů a stratifikace je založena na půdních jednotkách stanovených v souladu s čl. 4 odst. 2. V rámci režimu odběru vzorků mohou být částečně nebo zcela zohledněna místa odběru vzorků související s měřeními uvedenými v čl. 9 odst. 4, a to bez ohledu na jejich koncepci. Počet a lokace míst odběru vzorků reprezentuje variabilitu zvolených půdních deskriptorů v rámci půdních jednotek s maximální procentuální chybovostí (nebo variačním koeficientem) 5 %. Přiřazení a velikost vzorku se určí pomocí vhodných postupů (např. Bethelova algoritmu – Bethel, 1989¹), které dokáží zohlednit požadovanou maximální chybu odhadu. Výběrové šetření navržené členskými státy pro jednotlivé monitorovací cykly se může změnit nebo zůstat stejné. Další podrobnosti o určení počtu a lokaci míst odběru vzorků se mají poskytnout podle čl. 24 odst. 1 písm. a).

¹ Bethel, J. 1989. „*Sample Allocation in Multivariate Surveys*“ (Přiřazování vzorků při multivariačních průzkumech). Survey Methodology 15: s. 47–57.

Činnost	Minimální kritéria pro metodiku
2. Terénní výběrové šetření	Vzorky se odebírají přesně na stanovených místech odběru vzorků, pokud odběru vzorků z těchto míst nebrání řádně odůvodněné okolnosti, jako je půda nasycená vodou nebo vysoký obsah hornin. Jsou-li odebrány směsné vzorky půdy, musí se jednat o směs nejméně pěti dílčích vzorků. Při odběru vzorků půdy v nezalesněných oblastech jsou z povrchu odstraněna rezidua a organický odpad. Při odběru vzorků půdy v zalesněných oblastech jsou samostatně odebrány vzorky vrchní vrstvy lesní půdy, případně dále rozdělené na odpadovou vrstvu a organickou vrstvu, a je zaznamenána tloušťka a hmotnost. Vzorky nebo dílčí vzorky pro účely směsného vzorku jsou odebrány do hloubky nejméně 30 cm půdy. Jsou zaznamenány informace, jako je typ půdy a pokud možno genetické půdní horizonty. Dílčí vzorky je třeba promísit, aby se získal homogenní směsný vzorek. Odběr vzorků je možné provádět podle stanovené hloubky nebo horizontu, avšak údaje se vykazují podle stanovené hloubky. Vzorky pro stanovení objemové hmotnosti musí být nenarušené vzorky odebrané v relevantní hloubce, včetně vzorků půdního podloží odebrané v hloubce více než 30 cm. Vzorky týkající se zhutnění půdy (nasycená hydraulická vodivost a vzdušná kapacita) mohou být stejné nenarušené vzorky jako vzorky odebrané pro účely stanovení objemové hmotnosti. Pokud odběru vzorků brání vysoký obsah hrubých částic v půdě, může být odběr vzorků v dané lokalitě pro účely měření objemové hmotnosti vyloučen. Další podrobnosti ohledně terénního výběrového šetření mají být poskytnuty na základě čl. 24 odst. 1 písm. a), včetně toho, jak řešit konkrétní situace, jako jsou mělké půdy a různé hloubky pro odběr vzorků.

Část B: Metodika stanovení nebo odhadu hodnot půdních deskriptorů

Je-li v níže uvedené tabulce uvedena referenční metodika, mají se v souladu s článkem 9 použít tyto metodiky:

- referenční metodika;
- metodika rovnocenná referenční metodice nebo
- jiná metodika, za předpokladu, že je k dispozici ve vědecké literatuře nebo je veřejně dostupná a je k dispozici validovaná přenosová funkce.

Je-li k dispozici metodika Evropského výboru pro normalizaci (CEN), dává se jí přednost před referenční metodikou. V takovém případě se za rovnocennou metodiku považuje původní referenční metodika.

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Struktura půdy (obsah jílu, prachu a písku – potřebné pro stanovení dalších deskriptorů a souvisejících rozmezí)	ISO 11277 Stanovení velikostní distribuce částic v minerálním půdním materiálu – Metoda prosévání a sedimentace	Nepoužije se	ANO

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Elektrická vodivost	Možnost 1: ISO 11265 Stanovení specifické elektrické vodivosti; Možnost 2: metoda měření nasyceného pastovitého půdního extraktu (eEC) (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08 ²)	Nepoužije se	ANO

² <https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf>.

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Míra eroze půdy		Při odhadu míry eroze půdy se zohlední všechna opatření přijatá ke zmírnění nebo kompenzaci rizika eroze, včetně opatření ke zmírnění následků požáru. Odhad míry eroze půdy zahrnuje všechny relevantní erozní procesy, jako je eroze způsobená vodou, větrem, sklizní a orbou. Eroze půdy vodou se posuzuje na základě těchto faktorů: – vlastnosti půdy (např. erodovatelnost, tvorba půdní krusty, drsnost půdy, kamenitost), – topografie (např. strmost a délka svahu), – podnebí (např. erozivita srážek – intenzita a délka), – krycí plodiny, typ plodin, využívání půdy a postupy hospodaření pro účely kontroly nebo snížení eroze, – postupy hospodaření (např. krycí plodiny, omezená orba, mulčování atd.), – spálené oblasti.	Nepoužije se

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
		Eroze půdy větrem se posuzuje na základě těchto faktorů: – vlastnosti půdy (např. erodovatelnost), – podnebí (např. vlhkost půdy, rychlost větru, odpařování), – vegetace (např. typ plodiny), – postupy hospodaření pro účely kontroly nebo snížení eroze (např. větrolamy). Eroze půdy v důsledku postupů hospodaření, jako je orba nebo odstraňování biomasy, se kvantitativně posuzuje na základě metodiky, která je buď dostupná ve vědecké literatuře, nebo je veřejně dostupná.	

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Organický uhlík v půdě (SOC)	ISO 10694 Stanovení organického a celkového uhlíku po termickém rozkladu při zajištění spálení veškerého uhlíku. SOC se vypočítá tak, že se určí celkový obsah uhlíku a odečte se uhlík přítomný jako uhličitán, který se určí v souladu s normou ISO 10693.	Nepoužije se	ANO
Zásoba SOC	Metodika stanovená v příloze V nařízení (EU) 2018/1999 v souladu s pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006	Nepoužije se	ANO

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Objemová hmotnost v půdním podloží	ISO 11272 pro stanovení objemové hmotnosti po vysušení Pokud je zvolen rovnocenný parametr, musí být metodikou evropská nebo mezinárodní norma, je-li k dispozici; pokud taková norma k dispozici není, musí být zvolená metodika dostupná ve vědecké literatuře, nebo musí být veřejně dostupná.	Metodiku je možné zpřesnit v závislosti na podílu hrubých částic	ANO
Extrahovatelný fosfor	Upřednostňovaná metoda: ISO 11263 pro spektrometrické stanovení fosforu rozpustného v roztoku hydrogenuhličitanu sodného (P-Olsen) Jako alternativu je možné použít i jiné metody.	Nepoužije se	ANO

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
– koncentrace těžkých kovů v půdě: As, Sb, Cd, Co, Cr (celkem), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn – koncentrace jiných kontaminujících látek (včetně PFAS, pesticidů a jejich metabolitů) definovaných nebo vybraných členskými státy	Pro těžké kovy: ISO 54321: Aqua Regia Nepovinně: biologicky dostupné frakce kontaminujících látek, jako je metoda ISO 17586 s použitím zředěné kyseliny dusičné.	U kontaminujících látek jiných než těžkých kovů: používat evropské nebo mezinárodní normy, jsou-li k dispozici; pokud taková norma k dispozici není, musí být zvolená metodika buď dostupná ve vědecké literatuře, nebo musí být veřejně dostupná.	Pro těžké kovy: ANO U kontaminujících látek jiných než těžkých kovů: nepoužije se, pokud nejsou k dispozici evropské nebo mezinárodní normy

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Vododržná kapacita půdy, vzdušná kapacita a nasycená hydraulická vodivost	Metodika stanovení hodnoty pro jeden bod odběru: 1) Vododržná kapacita a vzdušná kapacita: Možnost 1: LABORATOŘ: ISO 11274 pro stanovení retenčních vlhkostních charakteristik. Možnost 2: ODHAD: pedotransferové funkce vyžadující vstupní proměnné, jako je velikostní distribuce částic, objemová hmotnost, koncentrace organického uhlíku v půdě.	Minimální kritéria pro odhad celkové vododržné kapacity půdy, vzdušné kapacity a nasycené hydraulické kapacity u půdní jednotky nebo v měřítku povodí nebo dílčího povodí: – u plochy půdy, která je nezakrytá, nebo u oblastí, v nichž nebyla půda odstraněna, odhadněte celkovou hodnotu vododržné kapacity půdy, vzdušné kapacity a nasycené hydraulické vodivosti, – u plochy, v níž byla půda zakryta a odstraněna, zvažte stanovení vododržné kapacity, vzdušné kapacity a nasycené hydraulické vodivosti nepropustných ploch na nulu a polopropustným a jiným umělým plochám přiřaďte úměrně střední hodnoty.	ANO (pro bodovou hodnotu)

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
	2) Nasycená hydraulická vodivost: Možnost 1: LABORATORŮ: ISO 17313: Stanovení hydraulické vodivosti nasycených porézních materiálů Možnost 2: ODHAD: použijte pedotransferové funkce vyžadující vstupní proměnné, jako je velikostní distribuce částic, objemová hmotnost, koncentrace organického uhlíku v půdě.		

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Dusík v půdě	Možnost 1: ISO 11261 pro stanovení celkového dusíku v půdě modifikovanou Kjeldahlovou metodou Možnost 2: ISO 13878 pro stanovení celkového dusíku termickým rozkladem	Nepoužije se	ANO
Kyselost půdy	ISO 10390 pro stanovení pH ve vodě a roztoku KCl a CaCl ₂	Nepoužije se	ANO

Půdní deskriptor	Referenční metodika	Minimální metodická kritéria	Je vyžadována validovaná přenosová funkce (pokud se používá jiná metodika než referenční metodika)?
Nasycení zásadami a zaměnitelné koncentrace sodíku, draslíku, vápníku a hořčíku	ISO 11260 pro stanovení efektivní kationtové výměnné kapacity a úrovně nasycení zásadami pomocí BaCl ₂	Nepoužije se	ANO
Objemová hmotnost ve „svrchní vrstvě půdy“ (horizont A ³)	ISO 11272 pro stanovení objemové hmotnosti po vysušení	Metodiku je možné zpřesnit v závislosti na podílu hrubých částic	ANO
Půdní deskriptory spojené s biologickou rozmanitostí půdy a biologickou aktivitou		Používejte evropské nebo mezinárodní normy, pokud jsou k dispozici; pokud taková norma k dispozici není, musí být zvolena metodika buď dostupná ve vědecké literatuře, nebo musí být veřejně dostupná.	Nepoužije se

³ Jak je definován v Pokynech FAO pro popis půdy, kapitola 5 (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Část C: Minimální metodická kritéria pro stanovení hodnot ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy

V případě ukazatelů zakrytí půdy a odstranění půdy musí být použité metodiky v souladu s definicemi stanovenými v článku 3 a příloze I. Tyto metodiky využívají alespoň služby programu Copernicus nebo pokud možno nejlepší dostupné údaje včetně snímků z dálkového průzkumu Země, které se doplní relevantními vnitrostátními přehledy dat.

Pro ukazatel sídelní plochy mohou členské státy použít údaje shromážděné podle nařízení (EU) 2018/841, pokud jsou tyto údaje vykazovány na úrovni půdního okrsku.

Zvolené metodiky musí být buď dostupné ve vědecké literatuře, nebo musí být veřejně dostupné.

PŘÍLOHA III

PROGRAMY, PLÁNY, CÍLE A OPATŘENÍ PODLE ČLÁNKU 10

- 1) Národní plány na obnovu přírody vypracované v souladu s nařízením (EU) 2024/1991.
- 2) Strategické plány, které mají členské státy vypracovat v rámci společné zemědělské politiky v souladu s nařízením (EU) 2021/2115.
- 3) Kodex správné zemědělské praxe a akční programy pro vymezené zranitelné oblasti přijaté v souladu se směrnicí 91/676/EHS.
- 4) Ochranná opatření a akční rámec, který zahrnuje opatření na různém stupni priorit, stanovené pro lokality Natura 2000 v souladu se směrnicí 92/43/EHS.
- 5) Opatření k dosažení dobrého ekologického stavu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod a dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod obsažená v plánech povodí vypracovaných v souladu se směrnicí 2000/60/ES.
- 6) Opatření ke zvládnutí povodňových rizik obsažená v plánech pro zvládnutí povodňových rizik vypracovaných v souladu se směrnicí 2007/60/ES.
- 7) Plány řízení sucha uvedené ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu.

- 8) Národní akční programy vytvořené v souladu s Úmluvou OSN o boji proti desertifikaci.
 - 9) Národní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti stanovené v souladu s článkem 6 Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti.
 - 10) Cíle stanovené v nařízení (EU) 2018/841.
 - 11) Cíle stanovené v nařízení (EU) 2018/842.
 - 12) Národní programy omezování znečištění ovzduší vypracované podle směrnice (EU) 2016/2284 a údaje z monitorování dopadů znečištění ovzduší na ekosystémy vykazované podle uvedené směrnice.
 - 13) Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu vypracovaný v souladu s nařízením (EU) 2018/1999.
 - 14) Posouzení rizik a plánování zvládání rizik katastrof stanovené v souladu s rozhodnutím č. 1313/2013/EU.
 - 15) Národní akční plány přijaté v souladu s článkem 4 směrnice 2009/128/ES.
 - 16) Opatření ke zmírnění a snížení rizik uvedená v posouzeních vlivů na životní prostředí provedených v souladu se směrnicí 2011/92/EU v případě plánů a projektů, které by mohly mít negativní dopad na půdu.
-

PŘÍLOHA IV

ORIENTAČNÍ SEZNAM OPATŘENÍ KE SNÍŽENÍ RIZIK

- 1) Techniky sanace půdy pro sanaci *in situ* nebo *ex situ*:
 - a) fyzické techniky sanace půdy:
 - i) extrakce par, provzdušňování proudem vzduchu;
 - ii) tepelné ošetření, vstřikování páry, tepelná desorpce, vitrifikace;
 - iii) praní a promývání půdy;
 - iv) odstranění kapalné vrstvy.
 - b) biologické techniky sanace půdy:
 - i) stimulace aerobního nebo anaerobního odbourávání: bioremediace, biostimulace, bioaugmentace, bioventilace, biosparging;
 - ii) fytoextrakce, fytovolatilizace, fytodegradace;
 - iii) kompostování, půdní úpravy, landfarming a bioreaktorové systémy;
 - iv) biofiltrace, mokřady pro biologické čištění a tzv. biobeds;
 - v) monitorovaný přirozený útlum.

- c) chemické sanační techniky:
 - i) chemická oxidace;
 - ii) chemická redukce a oxidačně-redukční (redoxní) reakce;
 - iii) čerpání a úprava podzemních vod;
 - iv) sanační techniky ke snížení přenosu kontaminujících látek (prostřednictvím izolace, zachycení a monitorování):
 - 1) stahování horní vrstvy, reaktivní bariéry, zapouzdření;
 - 2) chemická stabilizace, solidifikace a imobilizace;
 - 3) hydrogeologická izolace a zachycení;
 - 4) fytostabilizace;
 - 5) kontrola a následná péče prostřednictvím monitorovacích vrtů.
- 2) Jiná opatření ke snížení rizika než sanace půdy v zájmu snížení expozice:
 - a) omezení pěstování a spotřeby plodin a zeleniny;
 - b) omezení konzumace vajec;
 - c) omezení přístupu domácích nebo hospodářských zvířat;

- d) omezení odběru nebo využívání podzemních vod k pití, osobní hygieně nebo průmyslovým účelům;
 - e) omezení týkající se demolice, odkrývání půdy nebo výstavby na daném místě (např. konstrukční opatření pro účely větrání, plnění nádrží atd.);
 - f) omezení přístupu na danou lokalitu (např. oplocením) nebo do oblastí, které ji obklopují;
 - g) omezení týkající se využívání půdy nebo změn ve využívání půdy;
 - h) omezení kopání, vrtání nebo výkopů;
 - i) omezení k zamezení kontaktu s půdou, prachem nebo vnitřním ovzduším a použití bezpečnostních opatření na ochranu lidského zdraví (např. respirátory, rukavice, mokré čištění atd.).
- 3) Nejlepší dostupné techniky uvedené ve směrnici 2010/75/EU.
- 4) Opatření přijatá příslušnými orgány a průmyslovými subjekty po závažné havárii v souladu se směrnicí 2012/18/EU.
-

PŘÍLOHA V

FÁZE A ZÁSADY PRO POSOUZENÍ RIZIK PRO KONKRÉTNÍ LOKALITU

1. Charakterizace kontaminace vyžaduje identifikaci povahy kontaminujících látek (např. těžkých kovů, organických kontaminujících látek atd.) přítomných v lokalitě a určení jejich zdroje, koncentrace, chemické formy a distribuce v půdě, mateční hornině a podzemní vodě. Přítomnost a koncentrace kontaminujících látek v různých médiích se v případě podezření na přenos kontaminujících látek zjišťuje odběrem vzorků a průzkumem na daném místě a mimo něj. Vzorky kontaminujících látek souvisejících s potenciálně kontaminujícími činnostmi se odebírají v relevantních médiích na základě environmentálního kontextu a fyzikálně-chemických vlastností kontaminujících látek, které ovlivňují jejich chování v životním prostředí. Je nutné vzít v úvahu přirozené a antropogenní pozadové úrovně.
2. Posouzení expozice vyžaduje určení cesty, kterou se kontaminující látky v půdě mohou dostat k receptorům. Cesty expozice mohou zahrnovat vdechování, požití, kontakt s kůží, vstřebávání rostlinami, migraci do podzemních vod nebo jiné. Koncentrace kontaminujících látek v expozičních médiích se kombinují s parametry expozice (např. četnost a doba trvání expozice, míra požití půdy atd.) a charakteristikami receptorů, jako jsou věk, pohlaví a zdravotní stav, a slouží k odhadu denní dávky expozice. Vazby mezi zdrojem, cestou a receptorem jsou shrnuty v grafickém, schematickém a zjednodušeném znázornění (tzv. „konceptní model lokality“). Expozici lze posoudit přímou analýzou v místě expozice nebo modelováním přenosu kontaminující látky do expozičního média.

3. Posouzení toxicity nebo nebezpečnosti zahrnuje hodnocení potenciálních nepříznivých účinků kontaminujících látek na lidské zdraví a životní prostředí, a to na základě dávky a doby trvání expozice. Posouzení toxicity nebo nebezpečnosti zohledňuje vlastní toxicitu kontaminujících látek a citlivost různých exponovaných receptorů (lidí a ekosystémů), jako jsou zvířata, mikroorganismy, rostliny, děti, těhotné ženy, starší osoby atd. Toxikologické informace se používají k odhadu referenčních dávek nebo koncentrací, které se používají k charakterizaci rizik.
 4. Charakterizace rizik vyžaduje integraci informací z předchozích kroků s cílem odhadnout rozsah a pravděpodobnost nepříznivých účinků kontaminované lokality na lidské zdraví a životní prostředí, včetně migrace kontaminace do jiných složek životního prostředí. Charakterizace rizik pomáhá posoudit a prioritizovat potřebu opatření pro snížení rizik a sanačních opatření a zajistit, aby byl stav půdy slučitelný se stávajícím a plánovaným využíváním půdy. Může také pomoci definovat pro danou lokalitu cíle sanace půdy nebo nakládání s ní, např. dosáhnout maximálních přijatelných limitů nebo hodnot screeningu pro danou lokalitu založených na riziku. Posuzování rizik zahrnuje velký počet hypotéz a nejistot. Je proto nezbytné tyto hypotézy a nejistoty vyhodnotit, aby bylo možné plně pochopit význam dosažených výsledků a přijmout informovaná rozhodnutí.
-

PŘÍLOHA VI

OBSAH REGISTRU POTENCIÁLNĚ KONTAMINOVANÝCH LOKALIT A KONTAMINOVANÝCH LOKALIT

Návrh a prezentace údajů v registru umožní veřejnosti sledovat pokrok v identifikaci a průzkumu potenciálně kontaminovanými lokalit a nakládání s kontaminovanými lokalitami. Registr obsahuje a prezentuje tyto informace na úrovni lokality o známých potenciálně kontaminovaných lokalitách, kontaminovaných lokalitách, kontaminovaných lokalitách vyžadujících další opatření a kontaminovaných lokalitách, u nichž byla přijata nebo jsou přijímána opatření:

- a) souřadnice, adresu nebo katastrální parcely lokality v souladu se směrnicemi (EU) 2019/1024 a 2007/2/ES;
- b) rok zápisu do registru;
- c) kontaminující nebo potenciálně kontaminující činnosti, které se v lokalitě prováděly nebo provádějí;
- d) stav správy lokality;
- e) závěr o přítomnosti či nepřítomnosti, typu a riziku kontaminace (nebo zbytkové kontaminace po sanaci půdy), pokud jsou informace o těchto prvcích již k dispozici z průzkumu půdy a posouzení rizik pro konkrétní lokalitu podle článků 15 a 16;

- f) nezbytná následná opatření a kroky v rámci nakládání s danou lokalitou podle článků 15 a 16.

Registr může také obsahovat tyto informace na úrovni lokality v případě známých potenciálně kontaminovaných lokalit, kontaminovaných lokalit, kontaminovaných lokalit vyžadujících další opatření a kontaminovaných lokalit, u nichž byla přijata nebo jsou přijímána opatření, pokud jsou k dispozici:

- a) informace o environmentálních povoleních vydaných pro danou lokalitu, včetně roku zahájení a ukončení činnosti;
 - b) současné a plánované využívání půdy;
 - c) výsledky průzkumu půdy a zpráv o sanaci půdy, jako jsou koncentrace a základní rysy kontaminace, koncepční model lokality, metodika posouzení rizik, použité nebo plánované techniky, odhady účinnosti a nákladů na opatření ke snížení rizik;
 - d) harmonogram následných opatření a kroků v rámci nakládání s danou lokalitou.
-